

№ 66 (4626)

31 жніўня 2021 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец: УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Народная Воля

ФИНАНСЫ

Стало известно, кто вошел в топ-10 налогоплательщиков Минска

В Минске определили топ-10 крупнейших налогоплательщиков в январе-июле 2021 года, пишет агентство «Минск-Новости» со ссылкой на инспекцию Министерства по налогам и сборам по Минску.

Специалисты уточнили: за истекший период местные налогоплательщики перечислили в консолидированный бюджет столицы 9,954 миллиарда рублей. Эти средства распределены

между республиканской и городской казной. Почти треть финансовых вливаний – вклад 10 крупных субъектов хозяйствования. Лидер рейтинга предприятий, обеспечивших наибольшие суммы поступлений, – ОАО «Газпром трансгаз Беларусь».

В топ-10 также попали ООО «Табак-Инвест», совместное общество с ограниченной ответственностью «Мобильные ТелеСистемы»,

Минское республиканское унитарное предприятие электроэнергетики «Минскэнерго», ОАО «Сбергательный банк «Беларусбанк», иностранное предприятие «СЛАВНЕФТЕХИМ» ЗАО, унитарное предприятие по оказанию услуг «А1», ЗАО «Новая нефтяная компания», ОАО «МИНСК КРИСТАЛЛ» – управляющая компания холдинга «МИНСК КРИСТАЛЛ ГРУПП», ЗАО «Минский завод виноградных вин».

СТАЛО ИЗВЕСТНО...

Сергей Дылевский обратился к белорусам

Будет ли он услышан?

Если говорить точнее, то бывший термист Минского тракторного завода **Сергей Дылевский**, проявивший в минувшем году активную гражданскую позицию, из-за чего был вынужден уехать за границу, обратился вчера не ко всем белорусам, а главным образом к рабочим, которых он называет основой белорусского государства.

«Мы отстаивали свои права год. Мы выставляли ультиматумы, выходили на митинги, устраивали пикеты и голодовки. Но даже после этого нас игнорировали. Пора сделать следующий шаг. Это уже не просто борьба за голоса. Это борьба за наши права, за возвращение гордого звания «рабочий», за освобождение наших друзей и близких из тюрем», – вот лейтмотив обращения С.Дылевского.

Он предлагает белорусским рабочим

выдвинуть властям следующие требования:

1. Прекращение репрессий, освобождение всех политических заключенных и незаконно арестованных.
2. Приведение зарплат, стипендий и пенсий в соответствие с реальной экономической ситуацией в стране.
3. Начало прямых переговоров между властью и демократическими силами с обязательным участием лидеров рабочих о проведении новых президентских и парламентских выборов для разрешения политического и экономического кризиса.
4. Восстановление уволенных работников, исключенных студентов и гарантии безопасного возвращения всех граждан Республики Беларусь, покинувших страну из-за репрессий.
5. Реализация права на деятельность неза-

висимых профсоюзов, в т.ч. на создание новых.

6. Реализация конституционного права граждан на свободное передвижение.
  7. Реализация права граждан на защиту от COVID-19, в том числе путем вакцинации международно признанными вакцинами. Защита прав медиков.
  8. Реализация конституционного права на свободу слова. Немедленное освобождение всех журналистов и блогеров.
  9. Нормализация отношений со странами-соседями. Прекращение «гибридной» миграции.
  10. Создание благоприятных условий для развития малого и среднего бизнеса.
- И в самом деле: будет ли Сергей Дылевский услышан в трудовых коллективах, и в первую очередь на том же Минском тракторном заводе, которому он отдал пятнадцать лет?

3-ЗА КРАТАЎ

Присуд Марыі Калеснікавай і Максіму Знаку могуць вынесці ў бліжэйшыя дні

Учора працягнуўся судовы працэс над прадстаўнікамі каманды экс-прэзідэнта на пасадку прэзідэнта **Віктара Бабарыкі**, членамі Прэзідыума Каардынацыйнага савета па ўрэгуляванні палітычнага крызісу ў Беларусі **Марыяй Калеснікавай** і **Максімам Знакам**, якіх абвінавачваюць па трох артыкулах Крымінальнага кодэкса Беларусі.

Гэта ч.3 арт.361 (заклікі да дзеянняў супраць нацыяспэкі), ч.1 арт.357 (змова з мэтай захопу дзяржаўнай улады неканстытуцыйным шляхам), ч.1 арт.361-1 (стварэнне экстрэмісцкага фарміравання і кіраўніцтва ім). Ім пагражае да 12 гадоў турмы.

– Адвакат дацкі кажа, што разгляд справы ідзе хуткімі тэмпамі, таму не выключана, што прысуд могуць вынесці нават на гэтым тыдні, – распавёў «Народнай Волі» **Аляксандр Калеснікаў**, бацька Марыі.

Дарэчы, напрыканцы мінулага тыдня Аляксандр Паўлавіч ўпершыню за год атрымаў магчымасць убачыць дачку – яго выклікалі ў суд. Але падрабязнасцяў ён распавесці не можа, бо знаходзіцца пад падпіскай аб неразгалосванні.

– Адно магу сказаць: сустрэча была дастаткова нечаканай, – адзначае бацька Марыі Калеснікавай. – Я убачыў дачку, яе настрой, непаўторную ўсмішку і ўнутраную свабоду.

Мама ў гэтай клетцы проста пырхала, як птушка. Было вельмі прыемна убачыць яе традыцыйнае сэрцайка, я не вытрымаў і таксама яго паказаў.

Які ў дацкі настрой? Такі, як быццам яна зараней ведае, што будзе далей. Унутрана яна да гэтага гатовая, разумее, чым усё закончыцца.

Алесь СВЯТЛАНИЧ.

3 ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Наталля ПІНЧУК: «Пайшлі лісты ад Алеся, але нешта не тое...»

Больш за месяц знаходзяцца за кратамі праваабаронцы **Алесь Бяляцкі**, **Валіяцкі Стэфановіч** і **Уладзімір Лабковіч**.

Пасля ператрусаў, допытаў і некалькіх сутак у ізалятары часовага ўтрымання праваабаронцаў перавялі ў СІЗА на Валадарскага, дзе яны знаходзяцца і зараз.

– Быў даволі значны перапынак у атрыманні лістоў ад Алеся, – распавяла «Народнай Волі» **Наталля ПІНЧУК**, жонка **Алеся Бяляцкага**. – Каля трох тыдняў зусім нічога не атрымлівала. Але потым лісты пачалі актыўны прыходзіць, хаця з імі нешта не тое. Яны больш абстрактнага характару, і, па сутнасці, у лістах з Алесем мы не перасякаемся. Тое, што я пішу яму, дасылаю, не знаходзіць водгуку. Асабліва ў тым, што атрымліваю.

Складваецца ўражанне, што мае лісты ідуць як быццам у паралельную рэальнасць, але не да Алеся. Магу меркаваць, што лісты не даходзяць, але гэта толькі здагадка.

Пра саму справу зараз таксама ніякай новай інфармацыі няма.

– З гэтай нагоды з адвакатамі не маем ніякіх камунікацый, бо яны проста маўчаць, – дадае **Наталля Пінчук**. – Усе знаходзяцца пад падпіскай аб неразгалосванні, а таму не маюць права нешта кажаць пра справу і ход расследавання.

Сяргей ЗАБЛОЦКІ.

ЛІСТ З РЕДАКЦЫІ

Не губляйце сувязі з «Народнай Волі»!

Шаноўныя прыхільнікі «Народнай Волі»!

Мы разумеем, якую ролю ў Вашым жыцці адыгрывае незаангажаванае **свабоднае СЛОВА**, якое не прайшло праз абмежаванні жорсткай цензуры.

Такое **свабоднае СЛОВА** вось ужо 27-ы год даносіць «Народная Воля». І рэдакцыя прыкладае ўсе высілкі для таго, каб наша і ваша газета як мага хутчэй змагла друкавацца на паперы і даходзіць да чытачоў у ранейшым варыянце. На жаль, пакуль нам адмоўлена ў паліграфічных паслугах як у Беларусі, так і ў Расіі. А таму працягваем выдаваць «Народную Волю» ў электронным варыянце. Вядома ж, не ўсе Вы, сябры, карыстаецеся камп'ютарам. Але выйце ёсць: не можа быць, каб нехта з Вашых родных, сяброў, суседзяў, паслужыўцаў не быў у ладах з сучаснымі інфармацыйнымі тэхналогіямі. Папрасіце іх, каб яны за Вашы сродкі падпісалі Вас на PDF-версію газеты, і ўжо праз іх Вы зможаце атрымліваць самыя свежыя нумары «Народнай Волі» ў раздрукаваным выглядзе.

Падпіскаца на PDF-версію «Народнай Волі» можна на сайце belpressa.by. Для гэтага трэба зайсці на сайт belpressa.by, націснуць ўкладку «2021» і выбраць месяц, на якія вы будзеце афармляць падпіску.

Паколькі рэдакцыя ўжо каторы месяц не мае даходаў ад рэалізацыі выдання праз «Белпошту» і «Белсаюздрук», то мы рэальна зацікаўлены ў павелічэнні падпісчыкаў на PDF-версію.

Асобна звяртаемся да тых, хто мае магчымасць праявіць адрасную дабрачыннасць. Ёсць некалькі спосабаў пералічыць грашовыя сродкі (даём рэквізіты ў рускамоўным варыянце) на рэдакцыйны рахунак.

1. Через ЕРИП:
СМІ – Н (просто буква) – «Народная Воля» – Добровольные взносы.

2. Через БАНК:
ИЧУП «Народная Воля». 220030 г.Минск, ул.Энгельса, 34а
р/с BY08 PJCB 3012 0065 3510 0000 0933, Код PJCBVY2X, ЦБУ 113 «Приорбанк» ОАО, г.Минск
УНП 100961759, ОКПО 37381505
Загадзя выказваем шчырую ўдзячнасць!

Вы – з «Народнай Волі», «Народная Воля» – з Вамі!

РЭПРЭСІІ

Присуд шостаі групі фігурантаў «карагоднай справы»

Ужо вынесены 7 калектывных прысудаў абвінавачаным ва ўдзеле летася 13 верасня ў карагодзе на скрыжаванні бульвара Касманаўтаў і праспекта Машэрава ў Брэсце.

На гэты раз у Ленінскім раённым судзе Брэста суддзя **Дзімітрый Куроўскі** пакараў: **Кацярыну Бровач** 1 годам 6 месяцамі «хатняй хіміі»; **Сяргея Канановіча** 1 годам 6 месяцамі «хіміі»; **Арцёма Ласкага** 2 гадамі «хіміі»; **Глеба Нікановіча** 1 годам 6 месяцамі «хіміі»; **Віктара Атрошку**, пенсіянера, 2 гадамі «хатняй хіміі»; **Таццяну Рагачоўскую** 2 гадамі «хатняй хіміі»; **Юрыя Сацюка** 1 годам 6 месяцамі «хатняй хіміі»; **Ігара Сямькіна** 1 годам 6 месяцамі «хіміі»; **Арцёма Тарасюка** 1 годам 6 месяцамі «хіміі».

Таксама прысуд вынесены некалькім фігурантам, якія да вынясення прыгавора знаходзіліся пад вартай:

Аляксандру Жуку – 1 год 6 месяцаў «хіміі»; тэлевядучаму «Беларусь-4» **Канстанціну Свідунавічу** – 1 год 6 месяцаў «хіміі».

Такія тэрміны для абвінавачаных запарсілі пракуроры **Аляксандр Бацюшка** і **Міхаіл Юшчук**.

У чым абвінавачалі падсудных?

Згодна з версіяй абвінавачання, падсудныя ў групе з іншымі асобамі наўмысна «браві актыўны ўдзел у групавых дзеяннях, якія груба парушаюць грамадскі парадак».

Іх дзеянні нібыта былі спалучаны з непадпарадкаваннем законным паграбаванням прадстаўнікоў улады, пацягнулі за сабой парушэнне працы транспарту, арганізацый і прадпрыемстваў. З прычыны простаго тралейбуснаму парку нанесена шкода ў суме 619 рублёў 55 капеек, аўтобуснаму – 40 рублёў 37 капеек, на некалькі гадзін закрыліся гандлёвыя павільёны і рэстаран хуткага харчавання.

ПАЗІЦЫЯ

«Я пакуль абраў суд...»

Праваабаронца з Гомеля **Леанід Судаленка**, які ўжо 8 месяцаў знаходзіцца ў СІЗА, адмовіўся пісаць прашэнне аб паміраванні, паведамляе **БелаПАН**.

Судаленка распавёў у лісце, копія якога ёсць у распаўсюджаным агенцтва, што **Юрый Вакрасенскі** прапаноўваў яму напісаць да 31 жніўня «пакаяльную».

«Я пакуль абраў суд. Ён жа даверана сці ад таго, хто будзе мілаваць, не прыкладу. А раптам правакатар?» – адзначае ў лісце праваабаронца.

Працэс па ягонай справе павінен пачацца 3 верасня ў судзе Цэнтральнага раёна Гомеля і будзе адкрытым.

Судаленка абвінавачваюць у арганізацыі і фінансаванні дзеянняў, якія груба парушаюць грамадскі парадак (чч.1 і 2 арт.342 КК РБ). Так следства трактавала дапамогу праваабаронцы людзям. Ён дапамагаў аплачваць штрафы і абскарджваць рашэнні судоў.

Віктар ШПАК.

СТОП-КРАН

Фестываль духоўнай музыкі «Магутны Божа» адмянілі

Традыцыйны Міжнародны фестываль духоўнай музыкі «Магутны Божа» праводзіўся ў Магілёве з 1993 года; апошнім часам яго ладзілі раз на два гады, але сёлета яго адмянілі, піша katolik.life.

Фестываль сёлета мог стаць 24-м, аднак да 30 жніўня інфармацыя пра яго так і не з'явілася, хоць звычайна ён праходзіў увесну ці ўлетку.

Прычыну адмены арганізатары назваць не здолелі. Як мяркуюе партал каталікоў, наўрад ці прычынай мог стаць каранавірус – іншыя святы і фестывалі, у тым ліку «Славянскі базар у Віцебску», адбыліся.

Фестываль «Магутны Божа» ставіў на мэту адраджэнне духоўнай культуры на хрысціянскім падмурку, умацаванне і пашырэнне міжнародных сувязяў, аб'яднанне і ўзаемадзеянне духоўнае ўзбагачэнне з дапамогай музыкі. Фэст збіраў больш за 900 салістаў і творчых калектываў з розных краін.

У праграме былі конкурсы вакалістаў і харавых калектываў, духоўныя спектаклі, свята звановай музыкі, канцэртныя выступленні. Таксама ладзіліся канферэнцыі, на якіх абмяркоўваліся актуальныя пытанні рэлігіі і веравызнання, узаемадзеяння царквы і дзяржавы.

Фестываль назвалі па вершы «Магутны Божа» **Наталлі Арсенневай**, які лёг у аснову беларускага духоўнага гімна. Да нядаўняга часу гэтая песня-малітва шырока выконвалася як у праваслаўных, так і ў каталіцкіх царквах.

ЗВАНЫЙ ГОСТЬ

Юлия ШПИЛЕВСКАЯ:

«Совесть — моя главная плетка»

У «Свободных купаловцев» начался 102-й театральный сезон. Мы уверены, что когда-нибудь этот коллектив талантливых и мужественных актеров станет независимой театральной труппой и обретет свой собственный дом. Но пока их работа существует только в виртуальном мире.

Сегодня наш гость — заслуженная артистка **Юлия Шпилевская**. Утонченная и в то же время очень сильная женщина, творческий диапазон которой огромен: от барочной принцессы до роковой банкирши. А как она поет!.. Но в эти дни, когда исполнился год после ухода купаловцев из родного театрального дома, наш разговор, конечно, то и дело касался политической реальности родной Беларуси.

— Из чего состоит сегодняшний день актрисы Юлии Шпилевской? Вы ведь потеряли сразу два дома: театр и телевидение. Где же обитает ваша душа?

— Душа на месте. Конечно, я скучаю по театральной работе, ее сейчас очень мало, а я люблю быть предельно занятой. Что ж, зато есть время подумать и сказать честно, что в августе прошлого года мы мыслили идеалистически, немного даже киношно. Думали, что за два часа, условно говоря, произойдет завязка, кульминация и развязка. Теория всегда прекрасна и очень логична. На практике всё не так. Тяжело выходить из зоны комфорта, а тем более жить на баррикадах.

— Но разве мы хотели строить баррикады?

— Верно, мы хотели уважения. И что, это ненормально? Наказуемо? Мы надеялись, что даже у больших политиков есть кодекс чести.

— Скажу, возможно, спорное: настоящий театр может состояться только при живом дыхании зала. Ваши видеоспектакли — это отлично: вы работаете — значит, вы живы! Мы любим «Свободных купаловцев». Но это всё же видео. Это не театр.

— Пока мы вынуждены жить в таких обстоятельствах. Сегодня наша миссия, как мы ее чувствуем, — сохраниться самим и сохранить дух Купаловского театра. Потому что именно среди нас, ушедших, есть большие актеры, которые являются носителями традиций национального театра. А мы вокруг них очень сильно сплотились. Видео — это временная ниша.

— Кстати, у вас в прошлом году была круглая дата: ровно 20 лет службы в Купаловском. И в тот же год — громкий уход.

— Да... А могли быть цветы на первом сборе труппы после отпуска, как принято. Но я считаю, что все события прошлого года очень символические. Мы ведь ушли из дома-театра не потому, что нам стало тесно или голодно, как кому-то сейчас это хочется представить. Нет. Так повелела нам наша путеводная звезда. Судьба, если хотите. Да, нам сейчас тяжело, но сказать, что мы умираем от тяжести своего положения, в то время когда люди действительно теряют жизнь и здоровье в борьбе, — такого не было и нет.

— В том же 2020 году вы получили звание заслуженной артистки. У вас не было порыва в прошлом августе отнестись свое звание к служебному входу театра?

— Нет! Я не считаю это правильным, потому что звание — моя личная заслуга перед белорусской культурой. Да, я слышала, как иронизировали некоторые, кто

остался в историческом здании, что мы не отказались от своих квартир и премий, но вот театр покинули. Смешная параллель. Квартиры никому давно не давали бесплатно, люди строили жилье за собственные средства. Или арендовали его и платили немалые деньги. А забрать у артиста звание — это как забрать у спортсмена медаль с чемпионата. Это же заработанное достижение.

— А как себя сейчас чувствуют ваши коллеги-мужчины? Мне кажется, им морально пришлось тяжелее, чем актрисам.

— Знаете, я даже не ожидала от них такой крепости духа. Мы, среднее поколение, почти все одноклассники. И нам трудно было порой точно оценивать друг друга со стороны. И вдруг открытие таких невероятных качеств, как благородство, верность, взаимопомощь. И у мужчин, и у женщин. Вот говорю о своих коллегах, и по рукам мурашки бегут... Никто из нас не готовился в герои, и к реальной жизни это вообще мало отношение имеет. Но наши купаловские мальчишки — это мощь!

— А где сейчас режиссер Николай Николаевич Пинигин?

— Он с нами, это главное. Но именно сейчас, наверное, на Витебщине — у него там дом. У нас, конечно, есть общие планы. Но претворяются ли они? Сегодня порой не знаешь, где ты окажешься к вечеру.

— Вам не хотелось посмотреть новую «Павлинку»? Или спектакль «Женитьба» в Купаловском театре с новым составом актеров?

— Наверное, хотелось бы... У меня нет злости или обиды на тех, кто остался в том здании, а к молодым актерам вообще нет претензий. Я в их возрасте тоже была аполитичным человеком, потому что передо мной стояли совсем другие жизненные проблемы. Некоторые возмущаются: «Как можно не сделать выбор, это же очевидная ситуация!» Верно. Только все на нее смотрят под раз-

ными углами. У кого-то в голове нету даже файла для политической информации.

— Я вот многим вашим артистам задаю этот вопрос: великая Стефания Станюта ушла бы вместе молодыми из Купаловского?

— Считаю, что да, ушла бы вместе с нами. А вот кто не ушел бы, так это Лилия Михайловна Давидович. По крайней мере так можно предположить, зная, какой «правильной» комсомольской закалки был этот человек. Хотя что можно утверждать наверняка? Главное — не надо плевать в спину друг другу. Каждый выбрал свой путь.

— Какие прогнозы на будущее? Как думаете, вы, «Свободные купаловцы», надолго останетесь вместе? Или жизнь заставит искать другую работу?

— Жизнь уже заставляет...

— Вы могли бы пойти работать в театр музыкальной комедии?

— Кто ж меня туда возьмет? Мы ведь в списках «перебывшихся». Я, правда, не понимаю, какие ко мне как гражданину могут быть претензии. Я никогда не поддерживала насилие: ни до выборов, ни после. Так где я переобулась? А страну, мою родину Беларусь, я не предавала, я по-прежнему работаю на благо ее культуры. А человек у руля страны — это всего лишь должность, всего лишь работа. Людям у власти я не поклоняюсь.

— А как вы расстались с телевидением?

— Спокойно и решительно. Кстати, мое непосредственное начальство на СТБ — прекрасные люди.

— Почему вы, актриса национального театра, пошли в свое время работать ведущей в утреннюю программу? Вам не хватало спектаклей в Купаловском?

— В театре всегда не хватает работы. Там никогда нет такой ситуации, что ты завален от и до, особенно что касается актрис. Парни востребованы больше, и в любой труппе их всегда меньше. Да и работа в театре никогда не приносила значительного дохода. Поэтому пошла на телевидение, мне там тоже было очень интересно.

— Хм, но любая утренняя ТВ-программа довольно однообразна по эмоциям. Вас это не выхолащивало?

— Я консерватор и Козерог. Если люблю что-то делать, то делаю очень долго.

— Вы не боитесь потерять актерскую форму?

— Боясь. А что делать? Работаю над собой. Жить без работы — это мрак. Мне нужен план, режим, график. И чтобы всё плотно. Кстати, актеры остались без работы еще прошлой весной, когда начался локдаун из-за ковида. И я стала метаться, боясь прозябания. Предложила мужу: «Давай купим мне мотоцикл!» Он меня поддержал. Купили и мне, и ему. Я сдала на права, теперь езжу. Хотя больше всего люблю ходить пешком. А вот мужа «потеряла» — он чуть ли не спортсменом стал, так увлекся этой машиной.

Но, по правде говоря, всё это поиск острых эмоций, который нужен для того, чтобы сбить накопившуюся горечь. Как лекарство.

— Вы понимаете, что «Свободные купаловцы» теперь в каком-то смысле заложники своей ситуации? Вы готовы к тому, что любовь зрителя в одно мгновение может смениться на жесткую критику?

— Я никого не хочу обидеть, упаси Бог, но я не верю в эмоции в превосходных степенях: ни в большую любовь, ни в большую ненависть. Тем более что люди всегда найдут, за что не любить актрису. Поэтому оглядываться на публику не вижу смысла. Во что тогда превратится моя жизнь? Скажу банальщину: главный контролер — моя совесть. Это самая сильная плетка. Думаете, я не колебалась, когда уходила из театра? Сомнения были огромными! Но каждый раз, вспоминая те окаянные дни, анализируя события прошлого лета и осени, я прихожу к выводу, что по-другому быть не могло. Мы не могли остаться в театре. Иначе лично меня совесть бы просто замучила, и я сошла бы с ума.

— Какой был ваш последний спектакль в Купаловском?

— Очень-очень ждала премьеру «Вспоминая Шагала», но спектакль так и не вышел к зрителю. Поставил его Сергей Землянский, совершенно удивительный российский режиссер. Работники театра из вспомогательных цехов, которые смотрели спектакль на прогонах, выходили из зала со слезами на глазах. Сначала премьера была перенесена по техническим причинам. Потом по причинам политическим... Мы не успели его даже сдать художеству.

— Хочу задать вопрос: как долго вы можете купаться в собственном успехе?

— Да никакого купания — любования собой и своими достижениями — нету!

— А помните, вы снялись в клипе Сергея Шнура «Бомба»? Просмотров же было несколько миллионов...

— Скажу, что я не фанатка группы «Ленинград», но фронтмен Сергей Шнуров очень умный и скромный человек, у него клевые тексты, в них всегда заложены вторые и третьи планы. Стихи его я с удовольствием читала. Хотя музыка группы... Мне, видите ли, нужна мелодия. Поэтому я не думала, что «Бомба» так бабахнет, извините за каламбур, но телефон после выхода клипа действительно разрывался... Мне было приятно, работа получилась достойная в целом. Но самый большой кайф я всё равно, конечно, получаю от хорошо сыгранного спектакля. Вообще-то, я подвержена самобичеванию. Это здорово осложняет мне жизнь, но именно сейчас эта черта мне помогла: я не свалилась с пьедестала, катастрофы не произошло. Хотя гармонии не хватает. Но я работаю над собой и периодически нащупываю равновесие. Понимаю, что я — единственный спаситель самой себя.

Елена МОЛОЧКО.

ПО ПОВОДУ

Во многих своих бедах и неудачах люди виноваты сами

Как известно, большое видится на расстоянии. Только с течением времени, отрешившись от сиюминутных эмоций и впечатлений, мы можем в полной мере оценить роль и значение тех или иных исторических событий. Это относится и к событиям 1991 года — от вильнюсской трагедии до Беловежских соглашений. Среди этих событий особняком стоит августовский путч ГКЧП и его трагифарсовый провал. Эти три дня, которые «потрясли мир», вместе с тем стали прологом к развалу СССР. Тогда стало окончательно понятно, что обратной дороги нет и как прежде уже не будет. Хотя, наверное, мало кто тогда представлял себе, что именно нас ждет в ближайшем будущем.

К концу 1980-х годов СССР вступил в полосу глубокого, всестороннего и — как позже выяснится — необратимого кризиса. На самом деле советская система прошла свое акме еще в конце 1950-х годов, и с тех пор началось ее медленное, но неизбежное угасание. Причем во всех сферах:

экономической, идеологической, политической и т.п. Хотя тогдашняя пропаганда изо дня в день уверяла, что «жизнь хороша и жить хорошо», многие понимали, что эти бравурные реликвии далеки от реальности. На страницах газет и экранов телевизоров мы постоянно куда-то росли и чего-то достигали, а на практике люди видели постоянный дефицит, очереди и партийную номенклатуру, давно оторвавшуюся от простого народа. Именно этот гигантский разрыв между виртуальным миром и суровой реальностью стал одним из главных факторов, подтачивавших систему. На картинке всё было прекрасно: колосится хлеб, льется сталь, космические корабли бороздят просторы Вселенной, а в реальности — пустые полки, бесконечные очереди, нарастающий маразм руководства и т.п. В результате в головах людей возникал когнитивный диссонанс: с одной стороны, им не уставали вещать о том, что «нам нет преград» и «с каждым днем всё радостнее жить», а

с другой — они видели, как всё обстоит в реальности.

Сегодня многие ностальгируют по СССР, с тоской вспоминают колбасу по 2,20 и бесплатные санатории. Но Советский Союз был априори обречен: то, что построено на крови, лжи и насилии, не может существовать «долго и счастливо». Да, наверное, было тогда и что-то хорошее, но этот исторический проект был преступен по своей сути, и падение «империи зла» было закономерным и неизбежным. Да, Михаил Горбачев пытался спасти Союз, начал перестройку, но эта попытка оказалась неудачной. К Горбачеву очень подходит старый римский постулат *Sic transit gloria mundi* («Так проходит слава мира»).

Стоит, увы, констатировать, что далеко не всё из задуманного тогда, 30 лет назад, удалось воплотить в жизнь. Когда в Москве рушили памятник Дзержинскому, то казалось, что с миром прошлого покончено и что теперь мы наконец заживем по-человечески, по принципам свободы,

гласности, демократии, уважения к правам человека и т.д. Но не вышло. Дракон, казалось, убитый в 1991 году, вскоре, подобно птице Феникс, восстал из пепла и снова стал вершителем наших судеб, а мы не сумели или не захотели этому помешать.

До сих пор многие клянут Горбачева и Ельцина (в белорусском варианте — еще и Шушкевича с Шарейкиным), винят их за всё плохое, что произошло с ними в 1990-е. Но обвинять этих деятелей не в чем. Они дали нам свободу, а как мы ею воспользовались — это уже претензия к нам самим. Мы почему-то любим пенять не на свою рожу, а на зеркало, забывая о том, что зеркало — производная от рожи. И во многих своих бедах и неудачах люди виноваты сами.

По сути, в начале девяностых повторилось то, что мы уже видели после революции 1917 года. Люди в массе своей не справились с доставшейся им свободой и предпочли «сильную руку», которой можно вручить всю полноту ответственности за себя и страну. В общем, это примерно

то, что описано в книге Эриха Фромма «Бегство от свободы». И, к сожалению, в обоих случаях это закончилось плачевно — приходом к власти кровавых диктатур.

В 1991 году, во многом как и в 1917-м, свобода свалилась на нас неожиданно, мы не были к ней готовы и по достоинству не оценили. Поэтому и стал возможен приход к власти Александра Лукашенко, обещавшего возвращение в «социалистический рай». И четверть века, стоит признать, большую часть населения это вполне устраивало. Но события прошлого года показали, что белорусы в значительной степени выросли из авторитарных, патерналистских одежд и хотят жить в нормальном цивилизованном государстве. Вот только теперь naïвно ожидать, что эта пресловутая свобода «сойдет к нам из царских рук». Дарить ее нам никто не собирается. Мы вместе с тем хочется быть оптимистом. Да, первый раунд этой битвы мы проиграли, но она еще далека от завершения...

Дмитрий КУРАТНИК,
постоянный читатель «Народной Воли».

100 РАДКОЎ

Міхася СКОБЛЫ

Тастамент генія

Няўмольны прысуд лёсу – нас усіх у гэтым свеце чакае найвышэйшая мера пакарання. Каго раней, каго пазней – нікога не абміне. І няма найвышэйшай інстанцыі, каб той прысуд абскардзіць, няма да каго звяртацца з апеляцыяй. Закон жыцця і смерці ўсім зразумелы, але нейкая вялікая несправядлівасць ёсць у тым, калі сыходзяць ад нас людзі з творчым агменем у душы, не дапісаўшы чарговую кнігу, не выказаўшы сябе дарэшты. Без папярэджання, не падаўшы знаку на развітанне.

Так сышоў у іншасвет Алесь Разанаў. Паэт і мыслар, на якога Беларусі проста пашчасціла. Які неаспрэчна існаваў у беларускай прасторы, але як бы па-за часам, прамаўляючы свае філасофскія маналогі кудысьці ў будучыню, ведучы свае няспешныя размовы, абавязкова пра штосьці *істотнае* (любімае паэтам слова) з вечнасцю.

Апошнім часам яго можна было сустрэць у Нацыянальнай бібліятэцы, дзе ён збіраў матэрыялы для новай кнігі-даследавання «След самаеда» – пра фінаўторскія карані ў беларускай тапаніміцы. Кніга тая абавязкова сталася б яшчэ адным адкрыццём, як і ўсе папярэднія кнігі Алеся Разанава. Ён не любіў хадзіць пратапанымі сцежкамі, ён па прыродзе сваёй быў наватарам: прадумаваў новыя ідэі, прыдумаў новыя словы, вынаходзіў новыя літаратурныя формы.

«Я маю права ўсё закрэсліць і потым нанава пачаць», – смела абвясціў сямнаццацігадовы паэт з вёскі Сялец Бярозаўскага раёна. І – пачаў. З кнігі «Назаўжды» з’явіліся на свет нечуваныя раней *пункціры*, з «Вастрыя стралы» ўзніклі *версэты* і *квантэмы*, з кнігі «Паляванне ў райскай даліне» – *вершака-зы* і *зномы*, з кнігі «Танец з вужакамі» – *злэсы*. Разанаўскія тайнапісы нярэдка ўспрымаліся ў штыкі крытыкамі-кансерватарамі. Зборніку «Шлях-360», каб прабіцца да чытача, спатрэбіліся два ахоўныя панцыры – прадмова Пімена Панчанкі і пасляслоўе Варлена Бечыка. Імпульсіўная паэзія Алеся Разанава рвала ланцугі традыцыі, спараджала дыскусіі ў друку, па ёй наладжваліся публічныя дыспуты.

Нонканфарміст у душы, Разанаў яшчэ ў 1968 годзе, будучы студэнтам БДУ, удзельнічаў у студэнцкіх выступленнях, скіраваных на абарону беларускай мовы ў сценах універсітэта (студэнты ўсяго толькі і хацелі, каб грамадскія навукі на беларускім аддзяленні чыталіся па-беларуску). За «беларускі нацыяналізм» загадам рэктара паэт быў адлічаны і толькі з дапамогай Максіма Танка атрымаў вышэйшую адукацыю – у Брэсцкім педінстытуце. Пасля яго заканчэння ў парадку выключэння (зразумела, хто тое выключэнне прыдумаў) быў мабілізаваны ў савецкае войска (хоць на той час існаваў загад – настаўнікаў не прызываць).

Асобна варта сказаць пра пераклады і перастварэнні Алеся Разанава, які самастойна вывучаў нямецкую, англійскую, літоўскую, сербскахарвацкую мовы. Дзякуючы яму з’явіліся беларускай культуры сталі камедыі Уільяма Шэкспіра, адзначаныя Нобелеўскай прэміяй «Гітанджалі» Рабіндраната Тагора, кнігі твораў літоўскіх паэтаў. А перакладаў Разанаў своеасабліва, выступаючы хутчэй сутворцам, чым рэтранслятарам. Скажам, працуючы над знакамітымі «Баладамі Кукуціса» Марцэліюса Марцінайціса, Разанаў так увайшоў у вобраз кульгавага, з драўлянаю нагою, героя жэмайцкага фальклору, што сам ад яго імя напісаў сем балад (і змясціў іх сярод твораў Марцінайціса!).

Неяк нам давялося разам выступаць у Брэсце і Белазаёрску. І я з цікавасцю назіраў, як паэт-класік сыходзіў з алімпійскіх вышыняў і хітраваў перад студэнтамі, чытаючы свой ранні верш «Арышт Кастуся Каліноўскага»: «*Усе ніты ў сувой, / у заклік пагалоскі / зьданаць – і стаць сабой!.. / Як зваць вас?*». Тут аўтар цягнуў ненатуральна доўгую паўзу, нібы забыўшыся, і аўдыторыя не вытрымлівала, выдыхала як пароль: «Каліноўскі!»

Алесь Разанава прыжыццёва называлі геніем. Не ў вочы, вядома, усхваленняў ён не любіў. Называлі ў друку. І, што дзіўна, ніхто не пратаставаў. Веліч Разанава разумелі ўсе. Шкада, што геніям, як і прарокам, часта няма месца ў сваёй айчыне: пачынаючы з 2001 года паэт почасту і надоўга з’язджаў з Беларусі – у Германію, у Швейцарыю, у Літву. Але заўсёды вяртаўся. Жыццё на ласкавым хлебе (хай сабе і шчодрым) было не для яго.

Сын расійскага геолога з Тамбоўшчыны, які перад Другой сусветнай вайной прыехаў у Беларусь з геадэзічнай экспедыцыяй, Алесь Разанаў стаў адным з самых пранізлівых і метафізічных беларускіх паэтаў. Беларуская мова сілкавала яго, стала для яго тым бяздонным акіянам, дзе яму вольна плавалася. Глыбока і шырока, як плаваюць у акіянскай прасторы сінія кіты.

Алесь Разанава многа перакладалі за мяжой. Пэўна, яго філасафічная паэзія была аднолькава зразумелай і для еўрапейца, і для азіята, і для афрыканца. Як, напрыклад, вось гэты зном, які гучыць проста і пераканальна, як тастамент: «*Кожны народ мае / хаця б адзін геніяльны твор, / і гэты твор – / мова*».

Але найперш сваю творчасць – свой духоўны тастамент – паэт прызначаў для нас, сваіх суайчыннікаў. І ў наш смутны ірадаў час, калі ворагі беларушчыны робяць усё, каб знішчыць душу нацыі – нацыянальную культуру, мы не абрынемся ў духоўнае жабрацтва і нэндзу, а нават пабагацеем, калі будзем вартымі спадкаемцамі сваіх геніяў.

У тым ліку той спадчыны, якую пакінуў нам Алесь Разанаў.

Кацярына БРОВАЧ:

«Сёння, на жаль, я не веру і не спадзяюся ні на цуд, ні на справядлівасць, ні на вышэйшыя сілы...»

Моцная прамова фігуранткі «карагоднай справы» ў Брэсце

У Брэсце працягваецца судовы канвер па «карагоднай справе». Асуджана ўжо 69 чалавек, абвінавачанне выстаўлена 108 мясцовым жыхарам. За краты кідаюць зусім маладых людзей, яшчэ студэнтаў ці нават школьнікаў. 23 жніўня з апошнім словам у судзе выступіла **Кацярына Бровач**. Па яе прамове можна зразумець, якое выпрабаванне выпала на моладзё пасля выбараў 2020 года і як маладыя людзі ўспрымаюць спробы дзяржавы задушыць незадаволеных.

Кацярына Бровач стала фігуранткай «карагоднай справы» 24 сакавіка. У той дзень яна разам са сваім хлопцам **Сяргеем Канановічам** пайшла на абед. На вуліцы іх затрымалі супрацоўнікі крымінальнага вышуку. Са Следчага камітэта Кацярына выйшла падазраванай па «народным» 342-м артыкуле (актыўныя дзеянні, што парушаюць грамадскі парадак) за вераснёўскія падзеі – «карагодная справа» ў Брэсце. Сяргея змясцілі ў ізалятар, дзе ён знаходзіцца ўжо пяць месяцаў.

Праваабаронцы запісалі апошнія слова Кацярыны ў судзе:

«У сваім апошнім слове я хацела б выказацца пра тое, што мяне безумоўна захапляюць тыя людзі, якія, стоячы да мяне на гэтым месцы ў чаканні прысуду, змаглі сказаць, што ўсім даравалі. На жаль, не магу сказаць тое самае, таму што для мяне вымавіць нешта падобнае значыла б схлусіць. Нічога з перажытага за апошнія пяць месяцаў я ўжо не ў стане ні забыць, ні дараваць. Не буду таксама хлусіць, што мне было проста перажыць гэтыя месяцы з усмешкай на твары. Не буду прыкідвацца, што цяпер не сабрала ўсю волю ў кулак, каб мой голас не држэў і гучаў упэўнена. Не буду прыкідвацца, што за ўвесь час у мяне ні разу

не ўзнікла жажлівая думка пра тое, што, калі аднойчы я не вярнуся з абеду ў офіс, на наступны дзень я не вярнуся дадому. Ніколі б не падумала, што маё жыццё будзе нагадваць сюжэт малабюджэтнага серыяла.

Раздаеш запасныя ключы родным і сябрам з просьбай у выпадку чаго абавязкова, абавязкова дагледзець ката. Думаеш: «Як адрэагуе тата, калі я ўслед за сваім маладым чалавекам раптам рэзка перастану выходзіць на сувязь? Хто ў выпадку чаго прынясе яму сардэчныя кроплі?»

Разрываеіся паміж працай, попыткамі, адвакатам і паходамі ў СІЗА і на пошту. Кожны вечар перад сном думаеш: адключуся праз хвіліну ад стомленасці або з цяжкасцю засну на світанні? Падлічваючы выдаткі і сумна ўсімхаеіся: «Ніяк не маглі сабраць маме на помнік. А вось я ўжо якраз патрэбную суму патраціла».

І няхай кожны раз я была ветлівая, пры кожнай новай сустрэчы за маёй усмешкай заўсёды была думка пра тое, на чыёй адказнасці кожная зморшчынка на твары і кожны сівы валасок на галаве бацькоў, выкрадзенае здароўе ў мяне і майго блізкага чалавека. І не разумею, чаму я цаной свайго паламанага жыцця павінна станавіцца чарговай прыступкай чыёйсьці кар’ернай лесвіцы. Хоць, напэўна, магла б зразумець, калі б змагла зірнуць на дзясятка чалавек не як на дзясяткаў лёсаў, а як на чарговую тэчку працоўных дакументаў. Але, нягледзячы на песімістычную карціну, хацела б адзначыць, што я не дазволю прымусіць мяне адчуваць гнеў і нянавісць, я ўпарта працягну шукаць добрае нават у тых абставінах, якія склаліся.

Я шчыра захапляюся хлопцамі пад вартай. Хоць я не ў стане вярнуць вам ні хвіліны

скрадзенага ў вас часу, я ганаруся кожным з вас, што нават праз такі доўгі тэрмін зняволення вы ўсе так выдатна выглядаеце і так годна трымаецеся. Некаторымі я ганаруся асабліва. Хачу запомніць гэты перыяд як час самых прыемных чэргаў, дзе чаканне перадачы ў СІЗА з лёгкасцю магло б замяніць сеанс курса псіхатэрапіі.

З нецярпеннем чакаю моманту выканаць узятае з мяне на пошце абяцанне вярнуцца, каб адправіць не «няішчасныя лісты ў няволю», а проста паштоўкі з вішаваннямі родным.

Я ўдзячная адвакатам, якія так самааддана працягваюць выконваць сваю працу нават у эпоху, калі «ўсе цудоўна ўсё разумеюць». І, нягледзячы ні на што, наўрад ці я адчувала сябе больш ішчаслівай, чым цяпер. Таму што я ведаю, што такое падтрымка каханага чалавека, што такое абарона старэйшай сястры, што такое бацькоўская мудрасць, што такое сапраўдныя сябры – тыя самыя, з якімі і ў агонь, і ў ваду. Бо кожны можа любіць, калі ўсё добра, і далёка не кожны зможа працягваць любіць і заставацца побач, калі свет руйнуецца і зямля сыходзіць з-пад ног. А мяне любяць насуперак усяму.

Гэта быў балючы і траўматычны вопыт. Але з такой падтрымкай я ўсё яшчэ ў стане трымаць спіну прама. Сёння, на жаль, я не веру і не спадзяюся ні на цуд, ні на справядлівасць, ні на вышэйшыя сілы. Але ўсё яшчэ ўпарта працягваю верыць у дабро, сумленне і, зразумела, у сябе».

Дзяржабінаваўца **Аляксандр Бацюшка** запытаў для Кацярыны Бровач паўтара года «хатняй хіміі» для яе хлопца Сяргея Канановіча – рэальнай «хіміі» на такі ж тэрмін. Учора суддзя **Дзмітрый Куроўскі** агучыў прысуд (гл.на 1-й стар.).

ТЭНДЭНЦЫЯ

3 пачатку года беларусы знялі са сваіх банкаўскіх рахункаў звыш 750 мільёнаў долараў

Згодна са справаздачай Нацыянальнага банка Беларусі, валютныя ўклады ў ліпені скараціліся яшчэ на 152,8 мільёна долараў.

Як удакладняе са спасылкай на фінансаванага рэгулятара эканамічнае выданне «Белорусы и рынок», у агульным вымярэнні фізічныя асобы забралі 131,5 мільёна долараў, прадпрыемствы – 21,3 мільёна.

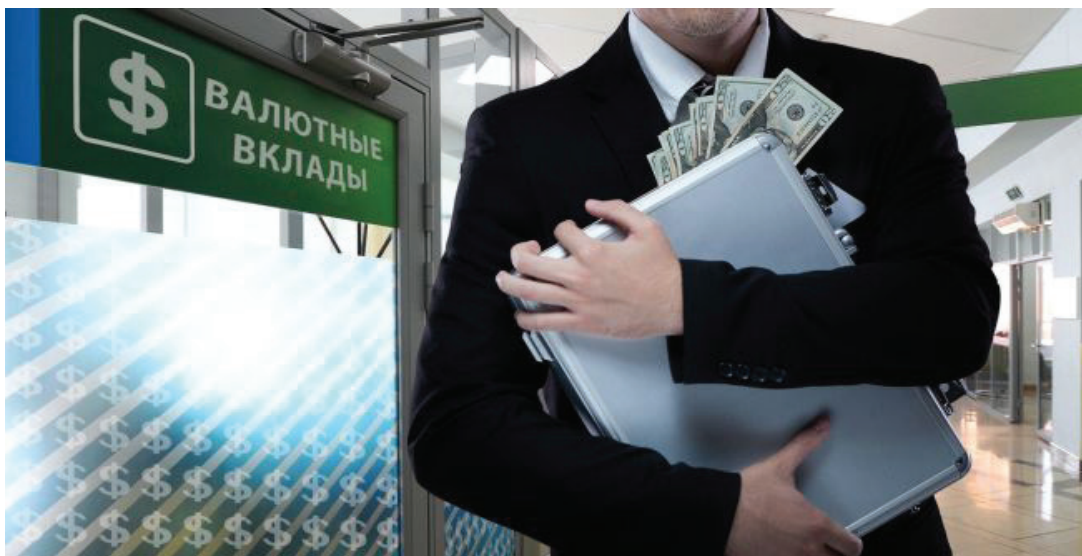
Зыходзячы з падлікаў Нацбанка, на гэты час валютныя ўклады крыху перавышаюць 10 мільярдаў долараў.

Насельніцтва ў асноўным забірала сродкі з тэрміновых банкаўскіх укладаў – зберажэнні ў замежных валютах

па-ранейшаму пераважаюць, іх доля перавышае 68%.

Раней паведамлялася, што за першае паўгоддзе беларусы забралі з банкаў валютныя дэпазіты на суму звыш 600 мільёнаў долараў. З улікам дадзеных ліпеня – ужо больш за 750 мільёнаў.

Адток дэпазітаў стварае пагрозу фінансавай стабільнасці, стварае падвышаны ціск на ліквіднасць банкаў, істотна абмяжоўвае магчымасці крэдытнай падтрымкі эканомікі. Сродкі насельніцтва і юрыдычных асоб складаюць аснову рэсурснай базы банкаўскай сістэмы, падсумоўваюць эксперты Нацбанка.

КАЛОНКА
АЛЕСЯ НЯЎЕСЯ

Калі жанчына рэй вядзе, усё як трэба ў грамадстве

Футбольную каманду чэмпіянату Беларусі ўпершыню ўзначаліла жанчына: Алена Адамчук стала галоўным трэнерам ФК «Пружаны» (трэцяя ліга). Першыя дзве гульні яе каманда выйграла з аднолькавым лікам 4:1.

Ці ж раскажаш без ста грам Можна аб футболе? Наш футбол – на смех курам, Людзям жа – тым болей. На трыбунах глядачы Не парвалі глянды, Бо дваровыя, лічы, Нашыя каманды, Бо не радуе гульня (Не гульня, а гора!). Нам па рэйтынгу раўня Мальта ды Андора, Хоць гульцоў мы маем шмат (Іх у нас – як вошай) І на свой чэмпіянат Не шкадуем грошай. ...У райцэнтры тым футбол Сапраўды дваровы, І на полі з блізкіх сёл Пасвяцца каровы, Калі там няма гульні. Клуб зусім лядачы: Перамог няма ані, Спрэс адны няўдачы. Бос спартыўны – не бязмен, Добра петраць клёпкі. Ён даўмеў: без перамен Дойдзе клуб да кропкі. План прыдумаў неблагі Па падказцы Неба: Не мужчынскія магі Для каманды трэба. Футбалісты клуба аж Лыпалі вачыма, Як пачулі:

– Трэнер ваш – Гэта жанчына. У заўятараў – адчай: Будзе больш паршыва... Ім насуперак, бадай, Адбылося дзіва, Бо каманда стала там Ледзь не лепшай самай: Мабыць, сорамна гульцам Дрэйфіц перад дамай, Дык гульцы нібы з сябе Скінулі вярты, Адаюцца барацьбе. Фаварыты лігі! Клуб для іншых як узор, Не пазнаеш клуб: Не хапаў ён з неба зор, Зараз – глянуць любя. Іншым стаў і стадыён: Вабіць люд мясцовы, На трыбуны кліча ён, Козы і каровы Больш не ходзяць па траве. У развазе дама: Кажуць, хутка пазаве Мінскае «Дынама».

***

–Жыццём годна-чынна, Як краіны на чале Будзе ў нас жанчына!..

Нечаканая развязка

Жыло ў адной сям'і льявня. Спакою не было ні дня. А потым вырас хіжы леў, Таму экспіт трагічны спеў... Не скончылася ўсё добром: Засек муж жонку тапаром.

Піць ці не піць?

Рашылі выпіць толкам. На ўзнёслай хвалі Сябры бутэльку толькі Адкаркавалі, І быццам хмара звільна Ці меч Дамоклаў – Глядзяцца твары кісла: Зязюля змоўкла...

Смак пельменяў

Хто без жонкі і без мамы, Той засвоіць добра змог: Чым смачней пельмені з крамы, Тым ніжэй жыцця парог...

Дапамаглі лекі

Жанчына бегае ў аптэкі, Бо муж хварэе дзень каторы... Былі падробленымі лекі, З-за гэтага і выжыў хворы.

СУДЬБА ЧЕЛОВЕКА

Евгений ВОЛКОВ:

«Сергей пишет, что уже ждет, когда сможет посмотреть на небо»

О тюремных буднях брата-политзаключенного, «склонности к экстремизму» и хороших подарках на день его рождения.

Сергей Волков из Пинска – известный актер, он прослужил в Полесском драмтеатре полтора десятка лет, с момента основания. А еще он режиссер театральной студии «Преодоление» для людей с особыми потребностями, организатор культурных мероприятий, волонтер. В первую волну COVID-19, когда театры ушли на вынужденные каникулы, Сергей просто, без пафоса устроился санитаром в больницу, чтобы помогать врачам и медсестрам спасать людей.

Но сейчас, в 2021-м, все эти статусы – с приставкой «экс». Потому что Сергей Волков – один из более чем 600 политзаключенных в Беларуси, осужденный на 4 года колонии усиленного режима. Приговор, говорят родные, шокировал всех, кто его знает.

Сергея Волкова задержали в мае в рамках так называемого «Пинского дела» – несколько десятков жителей города обвинили по ч.2 статьи 293 УК РБ в «участии в массовых беспорядках, которые были сопряжены с насилием в отношении сотрудников милиции», погромах и уничтожении имущества возле здания Пинского райисполкома. Потерпевшими по делу были признаны 109 сотрудников милиции.

Актеру, в частности, инкриминировали «бросок зажигалки» в сторону силовиков – «умышленно и с целью причинения насилия». Сам он пояснил, что подобрал зажигалку, увидел, что она неисправна и отбросил в сторону (это же было видно и на видеозаписи).

В последнем слове Сергей Волков сказал: – Белорусская справедливость – это прежде всего банальная месть с намерением запугать граждан, а идеология дает условное оправдание злодейству.

Законы, установленные людьми, не могут противоречить законам совести. Правда одна! В то время как ложь имеет тысячи личин. Однако всем нам следует помнить слова Евангелия: «Какой мерой меряете, такой и вам отмерено будет».

«Это моя страна, я не уеду»

Спустя месяц после вынесения приговора, рассказал «Салідарнасці» брат актера Евгений Волков, Сергей всё еще ждет перевода из Брестского СИЗО-7 в Барановичи и результата апелляции – хотя, конечно, никто не питают иллюзий насчет обжалования приговора.

– Он пишет, что уже ждет, когда сможет посмотреть на небо – это теперь почти мечта. Потому что на прогулки их выводят редко, и если из камеры кто-то отказывается идти (а многие осужденные в глубокой депрессии, им ничего не хочется) – то все не идет.

Не знаю, сколько их сейчас в камере, – Сергей называет по именам четверых-пятерых. Точнее не скажу: не писал ему около двух недель, потому что вот-вот брата должны перевести, и не хотелось бы, чтобы эти письма затерялись.

С корреспонденцией у осужденных, скажем так, не очень хорошо. Иногда – мы засекли – 11 дней идут письма. Хотя не так давно мама была с Сергеем на двухчасовом свидании, он сказал, чтобы мы не переживали: письма отправятся за ним, так что начали писать снова.

– Чувствуется ли интонации, какое его настроение, состояние?

– Нужно просто знать Сергея, что он за человек. Он в любых условиях может «вжиться» – это и черта характера, и талант актера, который умеет входить в разные роли. Кстати, при том, что он очень хороший, амбициозный артист, ему никогда не были важны деньги. Это, наверное, единственный из всех наших родных, которому никогда не были нужны деньги как цель – вот совсем. У него даже телефон был обычный кнопочный, серьезно!

Поэтому его не пугают условия: к этой ситуации он морально готовился, принимал как данность то, что он не может изменить. И хотя ему поступали предложения уехать – и от меня, и друзей и знакомые готовы были помочь, в том числе деньгами, связями, – он отказался. Сказал: «Это моя страна, если кто-то хочет – пусть уезжает, но я не поеду». (Сергей родился в российской Вологде, но, когда ему был год, родители переехали в Пинск работать и тут остались, поэтому родная для него именно Беларусь. – Авт.)

Ему говорили: мол тебя же посадят, и посадят надолго. А он отвечал, что, значит, такая судьба – отсидеть. И этот свой крест он несет не просто с достоинством, а очень позитивно.

Господа пинские «силовики» навесили на него клеймо: у него на номере желтая и красная полоски. Знаете, что это означает? «Склонен к экстремизму, к захвату заложников, особо опасен». Из-за этого у него много ограничений.

Когда его везли в наручниках по этапу в «столыпинском вагоне», то посадили в одно купе с убийцей. Но из-за того, что Сергей «особо опасен», убийцу перевели в другое купе.

«Помогают, кто как может»

– Кто-либо из друзей, знакомых верит в «склонность к экстремизму» или в основном поддерживают?

– Все поддерживают. Ему же нужно передавать особую одежду – хэбэ, спортивный костюм, что-то удобное и немнущееся, большая сумка с крепким дном, обувь без шнурков, на липучках либо резинках. Так вот, в Пинске, где его многие знают и любят как актера, часто делают большие скидки. Знакомые из России что-то присылают, помогают, кто как может. Это очень важно и очень приятно – мама постоянно в слезах только от этой мысли...

Присылают и деньги на счет, чтобы Сергей мог что-то купить сам, но из-за «особого ста-

туса» у него ограничен счет – 145 рублей в месяц позволено. К тому же ограничено количество посылок и разрешенных свиданий.

У Сергея трое сыновей, причем старший, Виктор, болен ДЦП. Брат актера вздыхает:

– Виктора особенно сильно и болезненно зацепило происходящее. Он, с одной стороны, с каким-то фатализмом принял вынесенный приговор, но при этом говорит: «Значит, и мне там надо быть – я тоже против всего этого».

Младший сын, Мирослав, в порядке. Это подросток, которому 14 лет, он занимается экстремальным вождением велосипеда, причем очень круто это делает, подает серьезные надежды в плане спорта. Но при этом забил на учебу – мама не может уделять ему столько времени и сил, сколько уделял Сергею, тот души в сыне не чаял и очень сильно его мотивировал.

Средний, Никита, месяцев пять назад уехал в Польшу – не по политическим мотивам. Пошла недавно дезинформация, что он был задержан, но это не так. Странная ситуация, и я вполне допускаю, что фейк специально запустили «органы». Сергей ведь не признал вины и не написал прошения о помиловании – возможно, на него хотят таким образом надавить... Мы, конечно, пишем в письмах, что всё нормально, но дойдут ли эти слова – цензура-то работает.

К сожалению, без Сергея «загнущусь» театр «Преодоление». Театральный кружок для детей «Фонарики Диогена», который они вели вместе с актрисой Еленой Андреевой, работает, но она не справляется одна. Либо кружок тоже закроется, либо кто-то придет ей на помощь из театра.

«Пишите письма заключенным – это их мессенджер»

21 августа у Сергея Волкова день рождения. Что можно подарить политзаключенному? У брата есть ответ на этот вопрос.

– Конечно, главное, чего хочется, – чтобы он был на свободе. Но, наверное, чудеса хоть и случаются, однако это не тот случай. А еще чтобы люди, которые хотят его поддержать, чаще писали. Он очень мало сейчас получает писем на белорусском языке и хотел бы переписываться с людьми на мове – он хорошо знает язык, несколько лет говорил только по-белорусски, а сейчас ему этого не хватает. Вот такая поддержка была бы большим, хорошим подарком.

Пишите! Это несложно для вас, но очень важно для тех, кто за решеткой. Это их мессенджер – пусть такой долгий, бумажный, но способ узнавать, что происходит вокруг. Описание даже самых простых вещей – это поддержка, это дыхание...

Например, моя дочь днями сидит, рисует, вырезает из бумаги, придумывает ребусы – специально, чтобы Сергей их в камере разгадывал. Я даже не знал, что она так может!

А сын, ему 6 лет, когда приезжает к бабушке с дедом – у них на доме большой портрет Сергея в спецодежде, когда он работал в «красной зоне» в больнице, – так вот сын каждый раз говорит: «Привет, Серега! Как дела, Серега?»

...Знаете, Серега мне раньше никогда не снился. А сейчас снится, и мы ведем с ним яркие, отчетливые диалоги. И он тоже пишет, что часто ждет времени отбоя – не для того, чтобы лечь и вытянуть ноги, а чтобы закрыть глаза и увидеть другие, родные, лица...

P.S. Как стало известно редакции, Сергея Волкова перевели в Барановичи. Адрес для писем теперь такой: СИЗО-6, Барановичи, ул.Брестская, 258. Волкову Сергею Валерьевичу.

Виктория ЗАХАРОВА. Все фото из архива Евгения Волкова, брата политзаключенного.

ПАРАЎНАЕМ!

Україна і Літва сабралі рэкордныя аб'ёмы збожжжа

Ураджайнасць значна вышэйшая, чым у Беларусі.

Україна сабрала рэкордны за ўсю гісторыю краіны ўраджай пшаніцы (32 мільёны тон) і ячменю (больш за 10 мільёнаў тон). Рэкорд дасягнуты дзякуючы росту ўраджайнасці: у параўнанні з мінулым годам на 18 працэнтаў больш. Пра гэта паведаміла Міністэрства эканомікі Украіны.

Сярэдняя ўраджайнасць пшаніцы ва Украіне склала 46,2 ц/га, ячменю – 41 ц/га.

Прагназуецца, што разам з кукурузай Украіна збярэ сёлета 80–82 мільёны тон збожжжа, што таксама стане рэкордам за ўсю гісторыю краіны. Дагэтуль максімум быў у 2019 годзе, калі ўраджай склаў 75 мільёнаў тон.

Украіна ў апошнія гады стала другім па аб'ёме экспартёрам збожжжа ў свеце пасля ЗША.

Рэкордна высокі ўраджай збожжавых і рапсу сабрала і Літва. Прагназуецца, што ўраджай збожжавых там складзе 6,93 мільёна тон і будзе на 0,1% большы, чым летась, а ўраджай рапсу павінен павялічыцца на 7,7% да 1,04 мільёна тон.

У Літве больш за ўсё пасеяна пшаніцы, ураджайнасць якой, паводле разлікаў, павінна склаці 56 ц/га (у мінулым годзе ўраджайнасць была 54 ц/га). Ураджай рапсу таксама чакаецца вышэйшы дзякуючы ўраджайнасці 37 ц/га (у Беларусі – 21,3 ц/га, ва Украіне – 27,5 ц/га).

У Беларусі, паводле звестак Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання, намалочана 6,3 мільёна тон зерня пры сярэдняй ураджайнасці 30,5 ц/га (2020 годзе было 37,3 ц/га).

Мінсельгасарч тлумачыць падзенне ўраджайнасці зацяжнай

халоднай вясной і рэкордна высокімі тэмпературамі летам.

Цікава параўнаць сярэднюю ўраджайнасць збожжавых у суседніх рэгіёнах:

Брэсцкая вобласць – 34,8 ц/га,
Валынская вобласць Украіны – 48,8 ц/га,
Ровенская вобласць Украіны – 47,9 ц/га,
Гомельская вобласць – 23 ц/га,
Жытомірская вобласць Украіны – 50,2 ц/га,
Кіеўская вобласць Украіны – 48,9 ц/га,
Чарнігаўская вобласць Украіны – 52,1 ц/га,
Гродзенская вобласць – 36,1 ц/га,
Літва – 48,7 ц/га.

(Наша Ніва,)

ВОТ ЭТО ДА!

В Литве рекордный урожай арбузов

В этом году прихотливой ягоде понравилась необычайно жаркое литовское лето.

Литовский феномен привлек внимание прессы. Тамашные хуторяне, которые сегодня подъезжают к грядке не иначе как с тачкой, поделились тонкостями выращивания арбузов, признав, что и к ним умение выращивать экзотический плод пришло не сразу. – В первый год арбузы выросли маленькие, но я решила не сдаваться, рассказывает Роберта из Вильнюса, бахчевод с 5-летним стажем. – Через год уже было больше плодов, и они были крупнее – больше 1,5 килограмма. Это уже было достижение. На третий год арбузы выросли еще больше. Но я видела, что чего-то не хватает, вероятно, знаний. Стала интересоваться и на четвертый год посадила 98 саженцев. Урожай был превосходным!

В этом году Роберта посадила 232 саженца. – Сначала мы считали тачками, а потом перестали считать, уже и прицепами возим. А сколько просто уносим на руках, когда приезжают гости!.. – всплескивает руками женщина.

Залог успеха, по словам Роберты, – здоровая рассада. В этом году она посадила арбузы 35 сортов, больше всего ей понравились Moon and Stars, Charlston Grey, Karolina и Prodiuser.

– Семь семян надо примерно с 15 апреля по 1 мая. Лучше не спешить, следить

за погодой. Арбузам нужно тепло – тогда они лучше растут, – советует жительница Вильнюса.

А ее соседка Вита Меркелене, начавшая выращивать арбузы 4 года назад, рассказывает, что в этом году у нее выросли арбузы по 4–10 килограммов и даже есть 18-килограммовый великан.

telegrafplus

ВУНДЕРКИНДЫ

Сдавшая ЕГЭ в 8 лет россиянка поступила в МГУ

Алиса Теплякова, сдавшая ЕГЭ в 8 лет, поступила в Московский государственный университет (МГУ) имени Ломоносова на факультет психологии. Об этом «Ленте.ру» сообщила пресс-секретарь психфака МГУ Александра Долгих.

Ранее отец Алисы Евгений Тепляков заявил, что оплатил обучение дочери в МГУ. Он отмечал, что финансово семья может себе это позволить. Евгений уверен, что высшее образование его 9-летней дочери нужно именно сейчас и у ребенка не должно возникнуть проблем с социализацией.

На бюджет МГУ Алиса не прошла. За вступительный экзамен она набрала 48 баллов. Завершить пятилетнее обучение в специалитете психфака девочка собирается за два года. Если это произойдет, то на момент окончания вуза выпускнице будет не больше 11 лет.

МОЛДОВА

Президент объяснила участие в «Крымской платформе»

Президент Молдовы **Майя Санду** в ходе брифинга с польским лидером **Анджеем Дудой**, который прибыл в Кишинев по случаю празднования 30-летия независимости страны, прокомментировала участие в саммите «Крымская платформа».

Отвечая на заявление МИД России о том, что участие некоторых стран в организованном украинскими властями саммите будет рассматриваться как посягательство на территориальную целостность страны, молдавский лидер объяснила, что «внешнюю политику диктуют интересы граждан Республики Молдова». Она также отметила, что солидарна с Украиной в вопросах защиты территориальной целостности государства и других национальных интересов.

Ранее Санду высказалась о том, что Молдове следует восстановить диалог с

Россией по всем направлениям. По ее словам, переговоры должны начаться оперативно. Молдавский лидер добавила, что обсуждение всестороннего сотрудничества будет вестись на уровне правительств и, возможно, глав двух государств.

Позже по ее приглашению на переговоры приехал заместитель главы Администрации президента России **Дмитрий Козак**. Он заявил, что Молдова и Россия «договорились о взаимодействии» по вопросам вывоза оставшихся боеприпасов из Приднестровья.

(Lenta.ru)

ТАМ, ЗА АКІЯНАМ

У ЗША камандзірам атамнага авіяносца ўпершыню стала жанчына

У ЗША ўпершыню ў гісторыі ваенна-марскіх сіл краіны камандаванне атамным авіяносам было ўскладзена на жанчыну.

На пасадку заступіла 49-гадовая ўраджэнка горада Мідуокі капітан **Эмі Баўэрншміт**. Пра гэта паведамляе «Нямейская хваля».

Паводле інфармацыі анлайн-выдання *Task & Purpose*, у 1994 годзе, пасля таго як жанчынам была дазволена служба на борце ваенных караблёў, Баўэрншміт стала адной з першых выпускніц ваенна-марской акадэміі. Затым яна несласлужбу ў якасці пілота ваенна-марской авіяцыі і налятала больш за тры тысячы гадзін.

У 2016 годзе Баўэрншміт прызначылі старшай памочніцай камандзіра авіяносца Abraham Lincoln, яна стала першай у гісторыі жанчынай на гэтай пасадзе. Летась яна таксама камандавала караблём-докам San Diego.

Авіяносец Abraham Lincoln знаходзіцца на службе ВМС ЗША з 1989 года. Карабель можа перавозіць да 85 самалётаў. Каманда авіяносца налічвае каля 5 тысяч чалавек.

ПАНДЕМИЯ

Обнаружен новый опасный штамм коронавируса «йота»

Ученые в США сообщили о новом штамме «йота» (B.1.526), обладающем повышенной по сравнению с другими вариантами заражаемостью и коэффициентом смертности. Передаваемость этого штамма примерно на 15–25% выше, чем у ранее циркулировавших вариантов. Он способен обходить иммунную защиту примерно у 10% ранее инфицированных людей.

«Йота»-вариант способен увеличить риск смерти среди пожилых

Вызванная новым штаммом инфекция SARS-CoV-2 также отличается повышенным риском смерти (IFR): на 46% – среди пациентов 45–64 лет, на 82% – среди 65–74-летних, и на 62% – среди лиц старше 75 лет по сравнению с базовым IFR для других штаммов коронавируса. Исследовательская группа не сообщила о более высоком риске смерти среди людей более молодых возрастных групп (моложе 45 лет). Тем не менее молодые люди также заражаются этим штаммом, и среди пациентов, чьи образцы крови были проанализированы, составляли большинство – около 67%.

Возник в Нью-Йорке и распространился по всему миру

«Йота»-вариант SARS-CoV-2 был выявлен в ноябре 2020 года и быстро стал одним из самых распространенных в Нью-Йорке. Группа ученых из департамента здравоохранения и психической гигиены Нью-Йорка и Школы общественного здравоохранения при Колумбийском университете изучила эпидемиологические данные, собранные в городе в период с ноября 2020-го по апрель 2021 года. Оказалось, что в том районе Нью-Йорка, где был обнаружен новый штамм, скорость передачи патогена была выше, чем в других частях города, что дало ему возможность получить широкое распространение еще до момента обнаружения. Этим он похож на другие вызывающие беспокойство варианты коронавируса. К настоящему моменту новый вариант коронавируса был обнаружен во всех штатах и округах США и не менее чем в 27 других странах.

Обладает сопротивляемостью к антителам

Новый штамм также отличается от других вариантов способностью ускользать от иммунного ответа, а также обладает устойчивостью к терапевтическим антителам. Это вызывает тревогу среди специалистов, поскольку «йота»-вариант может свести на нет предыдущие медицинские достижения и значительно увеличить смертность среди населения. Как пишут авторы препринта статьи, в котором сообщается об обнаружении штамма, своевременная подготовка и тщательный мониторинг различных вариантов SARS-CoV-2, их эпидемиологических характеристик и тяжести заболевания имеют решающее значение для принятия мер по сдерживанию пандемии COVID-19, который до сих пор остается глобальной угрозой общественному здоровью.

Информации пока мало

Российский иммунолог **Николай Крючков** в беседе с изданием *URA.RU* сообщил, что информация о штамме «йота» пока очень мало. «Сказать что-то определенное можно будет лишь в течение определенного времени, когда ее доля начнет очень быстро расти. Если растет, значит, есть эволюционные преимущества, которые позволяют успешно конку-

рировать с другими линиями штаммов», – прокомментировал иммунолог открытие американских исследователей. По мнению российского специалиста, большую опасность представляют собой варианты «лямбда», «гамма» и «дельта», которые уже получили распространение по всему миру и продолжают мутировать с появлением производных вариантов.

Мутантные штаммы коронавируса снижают эффективность вакцин

В настоящее время известно о нескольких представляющих повышенную опасность штаммах коронавируса, которые потенциально могут снизить эффективность вакцин. К ним относятся британский «альфа»-вариант, южноафриканский «бета»-вариант, бразильский штамм «гамма» и индийские «дельта»-варианты. Южноафриканский, бразильский, британский и индийские варианты более устойчивы к антителам, которые вырабатываются в организме людей, вакцинированных различными препаратами, включая Pfizer и Moderna. Эффективность «Спутника V» в отношении южноафриканского, бразильского и разновидности индийского штамма также снижена. Однако пока нет данных об эффективности различных вакцин против «йота»-варианта.

(Lenta.ru)

ИССЛЕДОВАНИЯ

17 эффективных препаратов против коронавируса

Ученые из Университета Мичигана (США) выяснили, что по меньшей мере 17 препаратов могут быть эффективны против коронавируса. Среди них есть также одна биодобавка, которая способна блокировать размножение вируса в клетках.

Речь идет про лактоферрин – белок, содержащийся в грудном молоке человека. Это вещество продают как пищевую добавку без рецепта. Результаты исследования были опубликованы в специализированном издании *MedicalXpress*.

Отмечается, что лактоферрин предположительно может подавлять развитие и новых штаммов COVID-19, включая более заразный дельта-вариант.

Вскоре ученые начнут проводить клинические испытания этой добавки, они изучат ее способность снижать вирусную нагрузку и воспаление у пациентов с коронавирусом.

Сообщается, что, прежде чем отобрать 17 потенциальных лекарств от коронавируса, ученые проанализировали более 1400 разных соединений. 10 из них исследовались впервые, а семь уже были известны ранее. Среди них – «Ремдесивир», который одобрен FDA (Управлением по санитарному надзору за качеством пищевых продуктов и медикаментов США).

Девять из этих 17 препаратов, включая лактоферрин, показали «противовирусную активность в разумных дозах».

«Традиционно процесс разработки лекарств занимает десятилетие, а у нас просто нет десятилетия», – сказал **Джонатан Секстон**, доцент кафедры внутренней медицины Медицинской школы Университета Мичигана.

Он добавил, что все обнаруженные препараты, потенциально подходящие для лечения коронавируса, безопасны. Это значит, что можно приступать ко второй фазе клинических испытаний.

СЛЫШАЛИ?

Украина хочет производить самолеты Boeing

Об этом сообщил вице-премьер Украины – министр по вопросам стратегических отраслей промышленности **Олег Уруский** в интервью изданию «Украинский тиждень».

По словам чиновника, украинская сторона ведет переговоры с Boeing о локализованном производстве учебно-боевых самолетов Boeing T-7A Red Hawk на государственном предприятии «Антонов».

Вице-премьер отметил, что украинская сторона также рассматривает возможность выпуска более технологически сложных образцов, включая американский F-15, и шведский Saab Gripen, «которые государство вряд ли может себе позволить».

Первую попытку производства самолетов Boeing Украина предприняла в 2019 году. Тогда ГП «Антонов», госкорпорация «Укроборонпром» и Министерство обороны Украины вели переговоры с компанией Boeing о сборке легкого учебно-тренировочного самолета на территории Украины. Тогда переговоры не принесли результаты.

28 журналістаў і супрацоўнікаў незалежных медыя – у турмах і пад хатнім арыштам. ХТО ЯНЫ?

3 пачаткам леташняй выбарчай кампаніі ўлады Беларусі пачалі вайну супраць журналістаў і незалежных медыя. Іх пазбаўляюць акрэдытацыі, б'юць, страляюць у іх гумовымі кулямі, затрымліваюць, саджаюць на «суткі» і заводзяць на іх крымінальныя справы. З таго часу журналістаў затрымлівалі больш за 500 разоў. Журналісцкая супольнасць адсочвае ўсе выпадкі пераследу журналістаў і супрацоўнікаў СМІ.

Вось кароткія даведкі пра тых, хто знаходзіцца ў зняволенні пад крымінальным пераследам.

Ірына ЛЕЎШЫНА,
гендырэктар і галоўны рэдактар
агенцтва БелаПАН, за кратамі
з 18 жніўня 2021 года

Ірына Леўшына прыйшла ў БелаПАН у верасні 1992 года на запрашэнне свайго аднакурсніка – заснавальніка агенцтва Алеся Ліпая. З 2004 года яна – галоўны рэдактар, з 22 студзеня 2021-га – яшчэ і дырэктар кампаніі. У 2018 годзе Леўшына была адной з фігурантак «справы БЕЛТА», паводле якой журналістаў абвінавачвалі ў несанкцыянаваным доступе да інфармацыі дзяржагенцтва.

Нягледзячы на папярэджанні аб пагрозе, Ірына Леўшына вырашыла працаваць у Беларусі да апошняга. 18 жніўня ў шасці цяперашніх і былых супрацоўнікаў БелаПАН прайшлі ператрусы ў рамках крымінальнай справы аб арганізацыі і падрыхтоўцы беспарадкаў ці ўдзелу ў іх. Леўшыну затрымалі на 72 гадзіны, пасля якіх яна не выйшла на волю.

Праваабаронцы прызналі яе палітзняволенай.

Абвінавачанне: частка 1 артыкула 342 Крымінальнага кодэкса (арганізацыя і падрыхтоўка дзеянняў, што груба парушаюць грамадскі парадак, альбо актыўны ўдзел у іх).

Ізлятэр часовага ўтрымання ГУУС Мінгарвыканкама. 220089 Мінск, зав. 1-ы Акрэсціна, 36а.

Дзень народзінаў: 29 лістапада 1965 года.

Дзмітрый НАВАЖЫЛАЎ,
былы гендырэктар агенцтва
БелаПАН, за кратамі з 18 жніўня
2021 года

У 1990-х Дзмітрый Наважылаў працаваў разам з Паўлам Шараметам карэспандэнтам ОРТ у Беларусі, пасля быў кіраўніком карпункта расійскага тэлеканала «Первый». З 2015 года – у БелаПАН. Пасля смерці заснавальніка агенцтва Алеся Ліпая ў жніўні 2018-га Наважылаў стаў выканаўцам абавязкаў, а потым і гендырэктарам. У студзені 2021-га Наважылаў звольніўся паводле ўласнага жадання, аднак 18 жніўня да яго прыйшлі з ператрусам і затрымалі. Падазраваны паводле ч.1 арт.342 КК, Наважылаў не выйшаў на волю пасля трох сутак у ізалятары на Акрэсціна.

Праваабаронцы прызналі яго палітвязнем.

Абвінавачанне: частка 1 артыкула 342 Крымінальнага кодэкса (арганізацыя і падрыхтоўка дзеянняў, што груба парушаюць грамадскі парадак, альбо актыўны ўдзел у іх).

Ізлятэр часовага ўтрымання ГУУС Мінгарвыканкама. 220089 Мінск, зав. 1-ы Акрэсціна, 36а.

Дзень народзінаў: 12 жніўня 1972 года.

Сяргей ГАРДЗІЕВІЧ,
журналіст інтэрнэт-выдання
«Першы рэгіён», за кратамі
з 2 жніўня 2021 года

22 снежня 2020 года АМАП затрымаў драгічынскага карэспандэнта «Першага рэгіёна» па дарозе ў Брэст на падставе крымінальнай справы за «абразу прэзідэнта Рэспублікі Беларусь». Некалькі месяцаў ён знаходзіўся пад хатнім арыштам, але ад пачатку мая яму змянілі меру стрымання на падпіску аб нявыездзе.

2 жніўня 2021 года суд Іванаўскага раёна прызнаў Гардзевіча вінаватым у абразе Лукашэнкі і паклёпе на яго, а таксама ў абразе двух міліцыянтаў у чаце тэлеграм-канала «Реальный Дрогичин». Прысуд – паўтара года зняволення ў калоніі агульнага рэжыму – двойчы адкладвалі, падсудны губляў прытомнасць. Журналіст сваёй віны не прызнаў і ў ходзе следства адмовіўся даваць паказанні. Праваабаронцы прызналі яго палітвязнем.

Абвінавачанне: артыкул 368 Крымінальнага кодэкса (абразы прэзідэнта Рэспублікі Беларусь).

Суддзя: Геннадзь Кудласевіч.
СІЗА №6, 225413 Баранавічы, вул. Брэсцкая, 258 В.

Ягор МАРЦІНОВІЧ,
галоўны рэдактар «Нашай Нівы»,
за кратамі з 8 ліпеня 2021 года

Ягора Марціновіча затрымалі разам з іншымі супрацоўнікамі выдання 8 ліпеня. Мінінфармацыі паставіла заблакіраваць сайт nn.by. У рэдакцыі і кватэры галоўнага рэдактара прайшлі ператрусы. Паводле інфармацыі «Нашай Нівы», пры затрыманні Марціновіча збілі. Падчас допыту ў Следчым камітэце яму выклікалі хуткую дапамогу. Журналіст праходзіць падазраваным па справе аб групухавых дзеяннях, якія груба парушаюць грамадскі парадак (ч.1 арт.342 Крымінальнага кодэкса).

Праваабаронцы прызналі Ягора Марціновіча палітвязнем.

Абвінавачанне: падазраваны па справе аб групухавых дзеяннях, якія груба парушаюць грамадскі парадак (ч.1 арт.342 Крымінальнага кодэкса).

СІЗА №1, 220030 Мінск, вул.Валадарскага, д.2.

Дзень народзінаў: 3 верасня 1988 года.

Андрэй СКУРКО,
кіраўнік аддзела рэкламы і
маркетынгу «Нашай Нівы»,
за кратамі з 8 ліпеня 2021 года

Андрэя затрымалі разам з іншымі супрацоўнікамі выдання 8 ліпеня. У ягонай кватэры прайшоў ператрус. Скурко

праходзіць падазраваным па справе аб групухавых дзеяннях, якія груба парушаюць грамадскі парадак (ч.1 арт.342 Крымінальнага кодэкса).

Праваабаронцы прызналі Андрэя Скурко палітвязнем.

Абвінавачанне: падазраваны па справе аб групухавых дзеяннях, якія груба парушаюць грамадскі парадак (ч.1 арт.342 Крымінальнага кодэкса).

СІЗА №1, 220030 Мінск, вул.Валадарскага, д.2.

Дзень народзінаў: 12 сакавіка 1978 года.

Аляксандр ІВУЛІН,
журналіст, блогер, за кратамі
з 3 чэрвеня 2021 года

Вядучы YouTube-праекта «ЧестнОК», гуляе за футбольны клуб «Крумкачы», 4 чэрвеня асудзілі на 30 сутак арышту нібыта за сцяг на акне (суддзя – Юлія Блізнюк).

За дзень да вызвалення Івуліна стала вядома, што на свабоду ён не выйдзе, бо стаў падазраваным у крымінальнай справе аб нібыта масавых беспарадках.

9 ліпеня стала вядома, што Івуліну выставілі абвінавачанне ў арганізацыі «масавых беспарадкаў» за нібыта перакрыццё дарожнага руху.

Абвінавачанне: ч.1 арт.342 Крымінальнага кодэкса Беларусі (арганізацыя групухавых дзеянняў, што груба парушаюць грамадскі парадак).

СІЗА №1, 220030 Мінск, вул.Валадарскага, д.2.

Дзень народзінаў: 10 жніўня 1992 года.

Марына ЗОЛАТАВА,
галоўная рэдактарка партала
TUT.BY, за кратамі з 18 мая
2021 года

Нязменна галоўнага рэдактара TUT.BY (з 2004 года) Марыну Золатаву затрымалі разам з 14 іншымі фігурантамі «справы TUT.BY» 18 мая. 31 мая стала вядома, што яе абвінавачваюць у саўдзеле ва ўхіленні ад выплаты падаткаў у асабліва буйным памеры. Журналістка знаходзіцца ў СІЗА №1, суд пакінуў у сіле меру стрымання ў выглядзе ўзяцця пад варту.

Усяго затрымалі 15 чалавек, асацыяваных з TUT.BY, у тым ліку і супрацоўнікаў рэдакцыі, якія ў сваёй працы не звязаны з эканамічнай дзейнасцю кампаніі, выплатай падаткаў і юрыдычнымі аспектамі працы. Сайт TUT.BY заблакіраваны за публікацыю «забароненай заканадаўствам інфармацыі».

Праваабаронцы прызналі Золатаву палітычнай зняволенай.

Абвінавачанне: частка 1 артыкула 16 і частка 2 артыкула 243 Крымінальнага кодэкса (саўдзел у злачынстве і ўхіленне ад сплаты падаткаў у асабліва буйным памеры).

СІЗА №1, 220030 Мінск, вул.Валадарскага, д.2.

Дзень народзінаў: 6 лістапада 1977 года.

Вольга ЛОЙКА,
галоўная рэдактарка палітыка-
эканамічнага блока навін TUT.BY,
за кратамі з 18 мая 2021 года

Аднаго з найлепшых эканамічных аглядальнікаў краіны затрымалі з іншымі фігурантамі «справы TUT.BY» за нібыта ўхіленне ад выплаты падаткаў у асабліва буйным памеры.

Праваабаронцы прызналі Лойку палітычнай зняволенай.

Абвінавачанне: дакладна не вядомае.
СІЗА №1, 220030 Мінск, вул.Валадарскага, д.2.

Дзень народзінаў: 13 снежня 1978 года.

Алена ТАЛКАЧОВА,
журналістка партала TUT.BY,
за кратамі з 18 мая 2021 года

Палітычную аглядальніцу Алену Талкачову затрымалі разам з 14 іншымі фігурантамі «справы TUT.BY» 18 мая. 31 мая стала вядома, што яе абвінавачваюць у саўдзеле ва ўхіленні ад выплаты падаткаў у асабліва буйным памеры. Журналістка знаходзіцца ў СІЗА №1, суд пакінуў у сіле меру стрымання ў выглядзе ўзяцця пад варту.

Праваабаронцы прызналі Талкачову палітычнай зняволенай.

Абвінавачанне: частка 1 артыкула 16 і частка 2 артыкула 243 Крымінальнага кодэкса (саўдзел у злачынстве і ўхіленне ад выплаты падаткаў у асабліва буйным памеры).

СІЗА №1, 220030 Мінск, вул. Валадарскага, д.2.

Дзень народзінаў: 20 ліпеня 1989 года.

Людміла ЧЭКІНА,
генеральны дырэктар TUT.BY,
за кратамі з 18 мая 2021 года

Людмілу Чэкіну затрымалі з іншымі фігурантамі «справы TUT.BY» за нібыта ўхіленне ад выплаты падаткаў у асабліва буйным памеры.

ўхіленне ад выплаты падаткаў у асабліва буйным памеры.

Праваабаронцы прызналі Чэкіну палітычнай зняволенай.

Абвінавачанне: дакладна не вядомае.
СІЗА №1, 220030 Мінск, вул.Валадарскага, д.2.

Дзень народзінаў: 13 ліпеня 1973 года.

Ала ЛАПАТКА,
галоўны інжынер TUT.BY,
за кратамі з 18 мая 2021 года

Алу Лапатку, якая працуе на партале ад самага пачатку, затрымалі з іншымі фігурантамі «справы TUT.BY». Адбылося гэта на пахаванні ейнага сваяка. 4 чэрвеня стала вядома, што Лапатку абвінавачваюць у дапамаганні ва ўхіленні ад выплаты падаткаў у асабліва буйным памеры. Знаходзіцца ў СІЗА №1, суд пакінуў у сіле меру стрымання ў выглядзе ўзяцця пад варту.

Праваабаронцы прызналі Лапатку палітычнай зняволенай.

Абвінавачанне: частка 6 артыкула 16 і частка 2 артыкула 243 Крымінальнага кодэкса (дапамаганне ва ўхіленні ад выплаты падаткаў у асабліва буйным памеры).

СІЗА №1, 220030 Мінск, вул.Валадарскага, д.2.

Дзень народзінаў: 9 красавіка 1964 года.

Аляксандр ДАЙНЕКА,
намеснік гендырэктара
TUT.BY у тэхнічных
пытаннях, за кратамі
з 18 мая 2021 года

Аляксандра Дайнеку затрымалі з іншымі фігурантамі «справы TUT.BY» за нібыта ўхіленне ад выплаты падаткаў у асабліва буйным памеры. Знаходзіцца ў СІЗА КДБ.

Праваабаронцы прызналі Дайнеку палітычным зняволеным.

Абвінавачанне: дакладна не вядомае.
СІЗА КДБ, 220050 Мінск, Галоўпаштамт, абаненцкая скрыня 8.

Дзень народзінаў: 16 лістапада 1983 года.

НЕСВОБОДА СЛОВА

**Ірына РЫБАЛКА,
намесніца гендырэктара TUT.BY
па агульных пытаннях, за кратамі
з 18 мая 2021 года**

Ірына Рыбалка – з шэрагу работнікаў партала, якія працуюць ад самага пачатку. Яе затрымалі з іншымі фігурантамі «справы TUT.BY» за нібыта ўхіленне ад выплаты падаткаў у асабліва буйным памеры.

Праваабаронцы прызналі Рыбалку палітычнай зняволенай.
Абвінавачанне: дакладна не вядомае.
СІЗА №1. 220030 Мінск, вул.Валадарскага, д.2.

Дзень народзінаў: 26 жніўня 1970 года.

**Анжэла АСАД,
галоўны бухгалтар TUT.BY, за кратамі
з 18 мая 2021 года**

Анжэлу Асад затрымалі з іншымі фігурантамі «справы TUT.BY» за нібыта ўхіленне ад выплаты падаткаў у асабліва буйным памеры.

5 ліпеня стала вядома, што яе перавялі з СІЗА КДБ у СІЗА №1 на вуліцы Валадарскага ў Мінску.

Праваабаронцы прызналі Асад палітычнай зняволенай.

Абвінавачанне: дакладна не вядомае.
СІЗА №1. 220030 Мінск, вул.Валадарскага, д.2.

Дзень народзінаў: 3 лютага 1973 года.

**Марыя НОВІК,
намеснік галоўнага бухгалтара
TUT.BY, за кратамі з 18 мая 2021 года**

Марыю Новік затрымалі пасля ператрусу ў ейнай кватэры па «справе TUT.BY» за нібыта ўхіленне ад выплаты падаткаў у асабліва буйным памеры.

Праваабаронцы прызналі Новік палітычнай зняволенай.

Абвінавачанне: дакладна не вядомае.
СІЗА №1. 220030 Мінск, вул.Валадарскага, д.2.

Дзень народзінаў: 26 красавіка 1976 года.

**Кацярына ТКАЧЭНКА,
юрысконсульт TUT.BY,
у зняволенні з 18 мая 2021 года**

Кацярыну Ткачэнку затрымалі ў офісе партала ў рамках «справы TUT.BY» за нібыта ўхіленне ад выплаты падаткаў у асабліва буйным памеры.

Праваабаронцы прызналі Ткачэнку палітычнай зняволенай. Яна знаходзіцца пад хатнім арыштам.

Абвінавачанне: дакладна не вядомае.
Дзень народзінаў: 11 сакавіка 1991 года.

**Сяргей ПАВАЛІШАЎ,
генеральны дырэктар ТАА
«Надзейныя праграмы»,
за кратамі з 18 мая 2021 года**

ТАА «Надзейныя праграмы» забяспечвае працу хостынг-правайдара і рэгістратара даменаў Hoster.by, які раней уваходзіў у холдынг TUT.BY. Цяпер гэта незалежная кампанія. Сяргея Павалішава, аднаго з уплывовых экспертаў у пытаннях развіцця і кіравання інтэрнэтам у Беларусі, затрымалі з іншымі фігурантамі «справы TUT.BY» за нібыта ўхіленне ад выплаты падаткаў у асабліва буйным памеры. Яго забралі з офіса Hoster.by, дзе супрацоўнікі ДФР праводзілі ператрус.

Праваабаронцы прызналі Павалішава палітычным знявольным.

Абвінавачанне: дакладна не вядомае.
СІЗА КДБ. 220050 Мінск, Галоўпаштамт, абаненцкая скрыня 8.

Дзень народзінаў: 24 верасня 1983 года.

**Юлія ЧАРНЯЎСКАЯ,
культуралаг, адзін з уласнікаў
ТАА «Надзейныя праграмы», у
зняволенні з 18 траўня 2021 года**

Удава заснавальніца TUT.BY Юрыя Зісера Юлія Чарняўская не мае дачынення да партала TUT.BY (кампаніі «ТУТ БАЙ МЕДЫЯ»). Яна з'яўляецца адным з мінарытарных уласнікаў ТАА «Надзейныя праграмы», якое забяспечвае працу Hoster.by. 18 мая да Юліі Чарняўскай дамоў прыйшлі з ператрусам. Жанчыне стала дрэнна (праблемы з сэрцам) і яе пад канвоем адвезлі ў лякарню. Пасля гэтага больш за суткі было невядома, дзе яна. Пазней стала вядома, што Чарняўскую змясціла пад хатні арышт. Ёй выставілі абвінавачанне, але якое – не вядома.

Абвінавачанне: дакладна не вядомае.
Дзень народзінаў: 5 жніўня 1962 года.

**Ірына КАСЦЮЧЭНКА,
экс-юрысконсульт TUT.BY,
у зняволенні 18 мая 2021 года**

Ірына Касцючэнка звольнілася з партала ў маі, але людзі ў масках затрымалі яе на новым месцы працы ў рамках «справы TUT.BY» за нібыта ўхіленне ад выплаты падаткаў у асабліва буйным памеры.

Праваабаронцы прызналі Касцючэнка палітычнай зняволенай. Яна знаходзіцца пад хатнім арыштам.

Абвінавачанне: дакладна не вядомае.
Дзень народзінаў: 11 кастрычніка 1981 года.

**Дар'я ДАНИЛАВА,
менеджар праекта Tam.by,
за кратамі з 18 мая 2021 года**

Дар'я Данилава была адной з заснавальніцаў праекту Tam.by, які ўваходзіў у склад ТАА «ТУТ БАЙ МЕДЫЯ». Апошнія 4 гады яна займалася ўласным пасляховым стартапам RocketData. Яе затрымалі на паркоўцы ў рам-

ках «справы TUT.BY» за нібыта ўхіленне ад выплаты падаткаў у асабліва буйным памеры.

5 ліпеня стала вядома, што Дар'ю перавялі з СІЗА КДБ у СІЗА №1 на вуліцы Валадарскага ў Мінску.

Праваабаронцы прызналі Данилаву палітычнай зняволенай. Яна знаходзіцца ў СІЗА КДБ.

Абвінавачанне: дакладна не вядомае.

СІЗА №1. 220030 Мінск, вул.Валадарскага, д.2.

Дзень народзінаў: 7 жніўня 1987 года.

**Андрэй АЎДЗЕЕЎ,
менеджар кампаніі Publisher Box,
за кратамі з 18 мая 2021 года**

Publisher Box – кампанія, якая дапамагае TUT.BY і іншым беларускім сайтам працаваць з рэкламнымі сеткамі «Яндэкс» і Google. Аўдзеева затрымалі па «справе TUT.BY» за нібыта ўхіленне ад выплаты падаткаў у асабліва буйным памеры.

5 ліпеня стала вядома, што Андрэя перавялі з СІЗА КДБ у СІЗА №1 на вуліцы Валадарскага ў Мінску.

Праваабаронцы прызналі яго палітычным знявольным. Знаходзіцца ў СІЗА КДБ.

Абвінавачанне: дакладна не вядомае.

СІЗА №1, 220030 Мінск, вул.Валадарскага, д.2.

Дзень народзінаў: 3 траўня 1989 года.

**Анджэй ПАЧОБУТ,
журналіст, за кратамі
з 25 сакавіка 2021 года**

25 сакавіка, у разгар беларуска-польскага дыпламатычнага канфлікту, у Гродне прайшлі ператрусы ў сяброў непрызналага афіцыйным Мінскам Саюза палякаў у Беларусі. Генпракуратура распачала крымінальную справу за «распальванне нацыянальнай і рэлігійнай варожасці». Сярод арыштаваных лідараў арганізацыі і вядомы журналіст – 47-гадовы Анджэй Пачобут. СПБ, а таксама ўрад Польшчы заявілі, што пераслед з'яўляецца «актам запалохвання ўсёй польскай меншасці ў Беларусі».

Абвінавачанне: частка 3 артыкула 130 Крымінальнага кодэкса («распальванне рэлігійнай і нацыянальнай варожасці» і «рэабілітацыя нацызму»).

Турма №8. 222160 г.Жодна, вул.Савецкая, 22а.

Дзень народзінаў: 16 красавіка 1973 года.

**Дзяніс ІВАШЫН,
журналіст-расследвальнік, за
кратамі з 12 сакавіка 2021 года**

Рэдактара-валанцёра міжнароднай расследвальнай супольнасці InformNapalm і пазаштатнага карэспандэнта газеты «Новы час» Дзяніса Івашына супрацоўнікі КДБ затрымалі 12 сакавіка ў ягонай кватэры ў Гродне. Журналіста абвінавачваюць па 365-м крымінальным артыкуле – «Умяшанне ў

дзейнасць супрацоўнікаў органаў унутраных спраў». Блізкія мяркуюць, што гэта звязана з апошнім ягоным расследаваннем пра службу былых украінскіх беркутаўцаў у МУС Беларусі.

Журналіст адмовіўся ад супрацоўніцтва са следствам і не прызнае сябе вінаватым.

Абвінавачанне: арт.365 Крымінальнага кодэкса (умяшанне ў дзейнасць супрацоўніка ўнутраных спраў).

Турма №1. 230023 Гродна, вул.Кірава, д.1.

Дзень народзінаў: 6 чэрвеня 1979 года.

**Ксенія ЛУЦКІНА,
журналістка, за кратамі
з 22 снежня 2020 года**

Да канца жніўня 2020 года Ксенія Луцкіна працавала спецыяльным карэспандэнтам Белтэлерадыёкампаніі. Потым удзельнічала ў страйку, звольнілася на знак пратэсту і далучылася да Каардынацыйнай рады. Яе затрымалі разам з іншымі фігурантамі справы 22 снежня 2020 года. Першапачатковае абвінавачванне – пасобніцтва ва ўхіленні ад выплаты падаткаў.

Луцкіна не выйшла на волю разам з чатырма сябрамі «Прэс-клуба» 19 жніўня 2021 года. Яго заснавальніца Юлія Слуцкая паведаміла, што Ксенія і яе аператар Дзяніс Сакалоўскі не маюць дачынення да дзейнасці арганізацыі. Стала вядома, што супраць Луцкінай, якая адмовілася пісаць прашэнне аб паміланні на імя Лукашэнкі, распачалі новую крымінальную справу нібыта за змову з мэтай захопу ўлады.

Праваабаронцы прызналі Ксенію Луцкіну палітзняволенай.

Абвінавачанне: частка 6 артыкула 16 Крымінальнага кодэкса (саўдзел у злачынстве) і частка 2 артыкула 243 Крымінальнага кодэкса (ухіленне ад выплаты падаткаў у асабліва буйным памеры). Артыкул 357 (змова ці іншыя дзеянні, учыненыя з мэтай захопу дзяржаўнай улады).

СІЗА №1. 220030 Мінск, вул. Валадарскага, д.2.

Дзень народзінаў: 14 лютага.

**Андрэй АЛЯКСАНДРАЎ,
журналіст, за кратамі
з 12 студзеня 2021 года**

Андрэй Аляксандраў, 43 гады, перастаў выходзіць на сувязь 12 студзеня. Амаль суткі родныя і калегі не ведалі пра яго месцазнаходжанне. Потым стала вядома, што Андрэя і ягоную дзяўчыну Ірыну Злобіну затрымалі як падазраваных паводле крымінальнай справе аб масавых беспарадках. Намеснік міністра ўнутраных спраў заявіў, што яны фінансавалі ўдзельніцаў пратэстаў «у тым ліку шляхам аплаты штрафаў, кампенсацый утрымання ў ЦП і ІЧУ». Праваабаронцы сцвярджаюць, што гэта законная дабрачынная дзейнасць.

30 чэрвеня журналісту выставілі яшчэ адно абвінавачанне – у «здродзе дзяржаве», за што пагражае да 15 гадоў пазбаўлення волі.

Абвінавачанне: часткі 1,2 артыкула 342 Крымінальнага кодэкса (арганізацыя і падрыхтоўка дзеянняў, якія груба парушаюць грамадскі парадак), частка 1 артыкула 356 КК (здрада дзяржаве).

СІЗА №1, 220030 Мінск, вул. Валадарскага, д.2.

Дзень народзінаў: 27 студзеня 1978 года.

**Кацярына АНДРЭЕВА,
журналістка «Белсата»,
за кратамі з 15 лістапада
2020 года**

Кацярыну Андрэеву (Бахвалаву) затрымалі 15 лістапада ў кватэры на «плошчы Перамені», адкуль яна вяла стрым для тэлеканала «Белсат». У кватэры выламалі дзверы, унутр забеглі дзесяць спецназаўцаў

і загадалі збіраць рэчы. На якой падставе яе затрымліваюць, Кацярыне не патлумачылі.

Андрэеву асудзілі на 7 сутак за «ўдзел у несанкцыянаванай акцыі і непадпарадкаванне». Яна не прызнала віны і абвінаваціла міліцыянтаў, якія складалі пратакол, у лжэсведчанні. Потым яе абвінавацілі ў арганізацыі і падрыхтоўцы дзеянняў, якія груба парушаюць грамадскі парадак.

18 лютага ёй прысудзілі 2 гады пазбаўлення волі ў калоніі агульнага рэжыму.

Прысуд: 2 гады ў калоніі агульнага рэжыму за парушэнне артыкула 342 Крымінальнага кодэкса (арганізацыя і падрыхтоўка дзеянняў, якія груба парушаюць грамадскі парадак).

Суддзя: Наталля Бугук.

ІК №4. 246035 г.Гомель, вул.Антошкіна, 3.

Кацярыне Андрэеве Бахвалавай.

Дзень народзінаў: 2 лістапада 1993 года.

**Дар'я ЧУЛЬЦОВА, журналістка
«Белсата», за кратамі
з 15 лістапада 2020 года**

Дар'ю Чульцову затрымалі разам з Кацярынай Андрэевай у кватэры на «плошчы Перамені». 15 лістапада яны працавалі там падчас пратэставай акцыі.

Пасля 7 сутак адміністрацыйнага арышту Дар'я не выйшла на волю. Ёй выставілі абвінавачанне паводле крымінальнага артыкула 342: арганізацыя і падрыхтоўка дзеянняў, якія груба парушаюць грамадскі парадак. 18 лютага ёй прысудзілі 2 гады пазбаўлення волі ў калоніі агульнага рэжыму.

Прысуд: 2 гады ў калоніі агульнага рэжыму за парушэнне артыкула 342 Крымінальнага кодэкса (арганізацыя і падрыхтоўка дзеянняў, якія груба парушаюць грамадскі парадак).

Суддзя: Наталля Бугук.

ІК №4. 246035 г.Гомель, вул.Антошкіна, 3.

Дзень народзінаў: 20 лютага 1997 года.

**Ігар ЛОСІК,
фрылансер-кансультант
Радзё Свабода, за кратамі
з 25 чэрвеня 2020 года**

Ігара Лосіка затрымалі 25 чэрвеня 2020 года ў ягонай кватэры ў Баранавічах. Там явялі ператрус і адвезлі Ігара ў Мінск. У той жа дзень стала вядома, што адміністратара папулярнага тэлеграм-канала абвінавачваюць у «падрыхтоўцы да парушэння грамадскага парадку». З таго часу ён знаходзіўся ў розных ізаляцых, апошнія месяцы – у турме №8 у Жодзіне.

Цягам 41 дня (з 15 снежня 2020-га па 25 студзеня 2021 года) трымаў галадоўку на знак пратэсту супраць выстаўлення новых абвінавачанняў у падрыхтоўцы да ўдзелу ў масавых беспарадках.

Абвінавачанне: частка 1 артыкула 342 Крымінальнага кодэкса (падрыхтоўка да парушэння грамадскага парадку) і частка 2 артыкула 293 (падрыхтоўка да ўдзелу ў масавых беспарадках).

СІЗА №3. 246003 г.Гомель, вул.Кніжная, 1А.

Дзень народзінаў: 20 мая 1992 года.

ТАМ, ЗА КРАТАМІ

Аляксандр ІВУЛІН:
«Шчасце – у дробязях...»

Ужо амаль тры месяцы вядучы YouTube-праекта «ЧестнОК» і ігрок футбольнага клуба «Крумкачы» знаходзіцца за кратамі.

Аляксандр Івулін быў затрыманым 3 чэрвеня, яго абвінавачваюць паводле арт.342 КК РБ «Арганізацыя групавых дзеянняў, што груба парушаюць грамадскі парадок».

Калегі Аляксандра папрасілі чытачоў падзяліцца інфармацыяй з

лістоў, якія ім піша журналіст.

У сваіх лістах Саша паведамае, што стараецца сачыць за тым, што адбываецца ў беларускім спорце, але з-за адсутнасці незалежных СМІ даводзіцца браць інфармацыю з даволі нечаканых крыніц.

«Будзе стабільна прыходзіць «Прессбол», таму буду зачытвацца некаторымі яго аўтарамі, а пакуль знаёмлюся з творчасцю Мукавозчыка, Канашица, Гладкай і іншых».

У СІЗА на Валадарскага Аляксандр чытае не толькі прэсу.

«Я тут стараюся чытаць, і ў кнізе «Архіпелаг ГУЛАГ» Салжаніцына мяне закранула такая фраза: «Чалавек з нячым сумленнем не можа спакойна легчы спаць». Дык вось я нават тут кладуся спаць спакойна (наколькі гэта магчыма). Галоўнае, што сумленне чыстае.

А яшчэ нядаўна закончыў чытаць «Авіятара» Былінкіна. Напісаў заяўку ў бібліятэку, чакаю літаратуру».

Пра свой побыт Аляксандр Івулін распавядае так:

«Бегаю падчас прагулкі па 45 хвілін у дзень. Праўда, як у Высоцкага, без пакулы на месцы, але нават ён не ратуе ад лішніх калорый. Адчуваю, пасля вызвалення пачнуцца трэнажоры і дыеты. Што яшчэ рабіць, калі ў насылках (перадачах) шмат салодкага? Не прападаць жа дабру. Як гаворыцца, жыццё-маліна.

Дакладней, тут няма маліны, бо яе нельга перадаваць. Жыццё – цукеркі, шакалад, арэхі і сухая садавіна. І яшчэ шмат-шмат усяго смачнага».

Журналіст трымаецца аптымістычна і нават падбадзёрвае тых, хто на волі.

«Самае галоўнае – не трэба сумаваць, – піша ён. – Я ж амаль заўсёды ўсміхаюся, і вы рабіце гэтак жа.

Я трымаюся тут і стараюся не падаць духам. Наадварот, атрымліваю задавальненне ад дробязяў. Напрыклад, падчас прагулкі, калі пайшоў дождж, бег і кайфаваў. Альбо – закідаеш у аўсянку M&M's, глядзіш, як яна робіцца рознакаляровай і атрымліваеш задавальненне. Або жуеш арахіс з перадачы і разумееш, што пра цябе не забываюць.

Увогуле, ішчасце ў дробязях. Важна памятаць пра гэта і верыць у лепшае. Тады яно абавязкова надойдзе. А ўсё цяперашняе ператворыцца ў вопыт і ўспаміны».

Таксама ледзь не ў кожным лісце Аляксандр Івулін дзякуе тым, хто не забывае пра яго і падтрымлівае лістамі і перадачамі.

Сяргей ЗАБЛОЦКІ.

ПА-ЗА ГУЛЬНЁЙ

Чаму сярэбраны прызёр Алімпіяды
Андрэй Краўчанка з'ехаў у Германію?

Беларускі лёгкаатлет плануе трэніраваць нямецкіх дзяцей.

Андрэй Краўчанка неаднаразова выказаў сваю пазіцыю з нагоды таго, што адбываецца ў краіне, падпісаў ліст супраць гвалту і за сумленныя выбары.

Напрыканцы мінулага года славу спартсмен нават патрапіў на 10 сутак у ізалятар часовага ўтрымання. «Хіба што ў кіно такое бачыў, – распавядаў затым Андрэй «Народнай Воля». – Рэчаіснасць аказалася больш крутая, чым кінематограф. Нават у страйковым сне не мог прысніць, што калі-небудзь апынуся ў такім месцы.

Трэба сказаць, што ўражанні, мякка кажучы, не самыя прыемныя. Камера – два на шэсць метраў, кіслароду не хапала. Пастаянна гарэла яркае святло, харчаванне адпаведнае.

Першыя чатыры дні з шасці ранняй да дзесяці вечара даводзілася стаяць. На ложках сядзець забаранялася, кантралёры ўвесь час прыходзілі і правяралі. А на маленькай лавачцы толькі два чалавекі змяшчаліся.

Сцены былі халодныя, таму да іх таксама не прыхіналіся. Я два дні наогул практычна не спаў. Неяк дрымота адолела, да сценкі прыціснуўся, і справа ледзь не скончылася запаленнем лёгкіх. Тым больш што пас-

ля таго, як нас у ізалятары гналі па калідоры і прымушалі прысядаць і падскокваць, майка ў мяне была цалкам мокрая. Я гадзіну патым паўголы сядзеў, пакуль рэчы сушыліся на батарэі.

Я – падрыхтаваны спартсмен, але нават мне было складана пераносіць такія фізічныя нагрукі. А як астатнім даводзілася?!

І за кратамі сядзець не злачынцы, не бандыты, а вельмі прыстойныя і інтэлігентныя людзі – інжынеры, выкладчыкі, навуковыя работнікі, праграмісты, менеджары па продажках... З кім толькі не сустракаўся ў СІЗА!

Андрэй Краўчанка шчыра прызнаўся: калі і працягне выступаць на спаборніцтвах, то толькі пад нейтральным сцягам.

– Мясце ж, па сутнасці, выгнаны са зборнай за грамадзянскую пазіцыю, – адзначае спартсмен.

Адносна не так даўно стала вядома, што Андрэй разам з сямейнай пацінуў Беларусь – пераехалі ў Германію.

– Мой далейшы лёс будзе залежаць толькі ад мяне, – кажа спартсмен.

– Я буду шукаць магчымасць тут трэніраваць. Паколькі ў Беларусі я гэтага рабіць не магу, прывідзецца трэніраваць нямецкіх дзяцей. А жон-

ка Яна (Яна Максімава – таксама лёгкаатлетка. – Аўт.), думаю, працягне кар'еру тут у якім-небудзь мясцовым клубе.

Патлумачыў сярэбраны прызёр Алімпіяды-2008 і правальнае выступленне беларускіх алімпійцаў на апошніх Гульнях, якія прайшлі ў Токіа:

– У Беларусі ўся сістэма падрыхтоўкі спартсменаў парушана. Няма яе, усё будзеца на

індывідуальных якасцях атлетаў, на таленце. Медалёў з кожнай Алімпіядай усё менш і менш.

Таму пакуль не распаўсюджваюць нейкую нармальную сістэму развіцця спорту ў краіне, пакуль кіраваць спортам будуць ваенныя, а не спартсмены, не будзе развіцця.

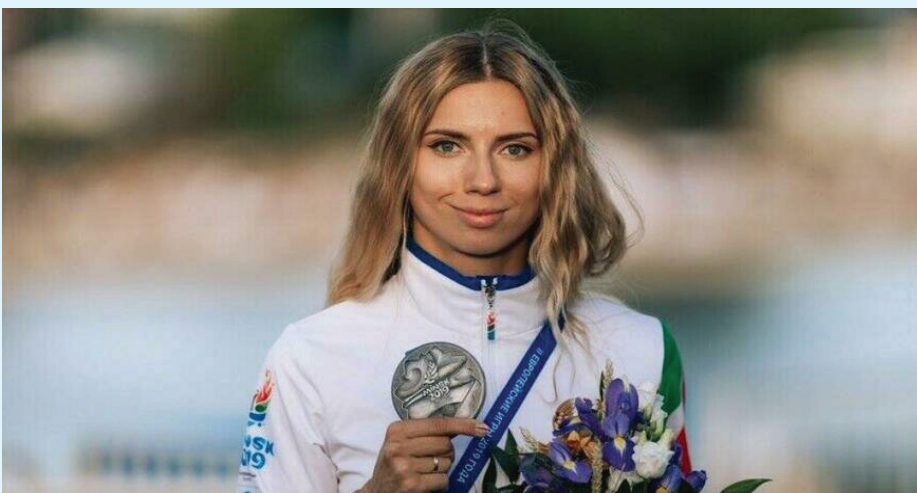
А пакуль што ўсё дэградуе. Трэнераў не хапае, усё сумна. Лядовых палацаў панабудаваў, а сістэмы няма.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

АЎКЦЫЁН

Медаль за 21 тысячу долараў

За такую суму купілі на аўкцыёне медаль беларускай лёгкаатлеткі Крысціны Ціманаўскай.

Нагадаем, што падчас Алімпіяды ў Токіа нашы спартыўныя чыноўнікі адхілілі Ціманаўскую ад спаборніцтваў у бегу на 200 метраў за публічнае асуджэнне дзеянняў тых самых чыноўнікаў. Таксама спартсменка патрапіла пад ціск дзяржаўнай прапаганды, яе да гэтага часу вінавацяць у тым, што, маўляў, гэта яна раздзымала скандал.

Прадстаўнікі беларускай каманды хацелі вывесці Ціманаўскую з Токіа ў Беларусь, але яна папрасіла абароны ў паліцыі і зараз знаходзіцца з мужам у Польшчы.

Лёгкаатлетка вырашыла выставіць на аўкцыён сярэбраны медаль, які заваявала на II Еўрапейскіх гульнях 2019 года ў Мінску. У выніку медаль быў прададзены за 21 тысячу долараў.

Усе сродкі будуць пералічаны ў фонд, які дапамагае пацярпелым ад рэпрэсій беларускім спартсменам.

Віктар ШПАК.

УСМІХНІЦЕСЯ...

У майстэрні:

- Колькі вам трэба часу, каб адрамантаваць гэта?
- Зраблю за гадзіну на працягу тыдня.

★★★★

- Скажы мне, хто ты, і я скажу, хто твой сябар.
- Я мільянер.
- Я твой сябар.

★★★★

- Дарагі, ці не надыйшоў час пазнаёміць мяне з тваімі роднымі?
- Ну, нават не ведаю... Дзеці зараз у дашчы, жонка – у камандзіроўцы.

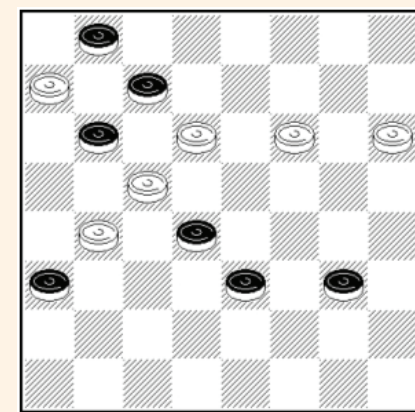
★★★★

Цікавае назіранне: у лярэшай грошы ляжаць у правай унутранай кішэні, у праўшэй – у левай. А ў тых, у каго развіты абодва паўшар'і галаўнога мозгу, – у швейцарскім банку.

ШАШКІ

Піцёрскі гасць

Актыўны карэспандэнт нашай рубрыкі **Анатоль Панчанка** прапанаваў чытачам пазнаёміцца з новымі творамі піцёрскага майстра **Веліміра Дзярабіна**. Праблемы-64 складзены ў стылі спалучэння камбінацыі і эцюдага эндшпіля.

№1 **Белыя:** a7, b4, c5, d6, f6, h6 (6).
Чорныя: a3, b6, b8, c7, d4, e3, g3 (7).
hg7, h8, a1, h2, c7, b8 x.
№2 **Белыя:** a3, c1, c3, e1, e3, e5, f4 (7).
Чорныя: a5, c5, c7, e7, f6, g3, g7, h2, h8 (9).
cb4(c3), cd2, h6, g3, e3(g7), a7(h6), b8(d6), b4(g5), c5, h6(c3), c1 x.
№3 **Белыя:** a1, a5, b6, d2, e3, f6, g1, g5 (8).
Чорныя: a7, b8, c5, d4, d6, f2, g7, h2, h8 (9).

h6, c3, f6, c7, f2(e5, g1), c5, c7 x.
№4 **Белыя:** b2, c1, c3, d2, f4 (5).

Чорныя: a5, b4, f2, g5, h6, h8 (6).
a3, g1(g7), f2(f6), e3(fg5), e5(h4), d6(g3), c7(h2), b8(b4, g1), a7 x.
№5 **Белыя:** a1, b4, c5, d4, d6, h4, h6 (7).
Чорныя: a7, d2, d8, e3, f2, f4, h8 (7).
e7, b6, g7, c3(b2), b4, c3(g7), g5 x.

Ёсць праблемы

Прыводзім праблему **Генадзя Андрэева** (Латвія).

№6 **Белыя:** c7, d2, f2, g7, h6 (5).
Чорныя: a3, e5, f4, f6, f8, h8 (6).
d8(g3A), h4(b2), g5, e7, c3, g5(c5), f6, b4(e3), e1 x. A(g5), h4, d8(b2), c3, I7(c3), e3, c1 I7(g5?)(g3), h4(c3), c1(f4), g5(b2), f6(c1), e5(a3)=.
Наступныя праблемы **Ншана Алывердзіяна** рашыце самастойна.
№7 **Белыя:** a7, b4, c5, d2, e1, e3, f6, g7 (8).
Чорныя: b2, c7, d8, e7, f4, g3, g5, h4 (8).
№8 **Белыя:** a5, b2, b4, b6, c1, c5, c7, g3, g5 (9).
Чорныя: a3, b8, d6, d8, e3, e5, e7, g7 (8).

Школа кампазіцыі

Праблема вядучага рубрыкі, прыведзеная ніжэй, мае два кампазіцыйныя рашэнні, што не дазваляецца правіламі.

№9 **Белыя:** 11, 14, 17, 19, 20, 21, 24, 27, 34, 46, 48 (11).
Чорныя: 3, 8, 9, 12, 23, 25, 28, 33, 37, 38, 42, 45 (12).
41, 37, 13, 8, 3, 43, 7, 2, 50 x.
Выйграе таксама: 43, 41, 13, 8, 3, 37, 7, 2, 50 x.
Магчыма апрацоўка кожнага рашэння ў асобную кампазіцыю.

Глядзіце, як прапанаваў гэта зрабіць аўтар.

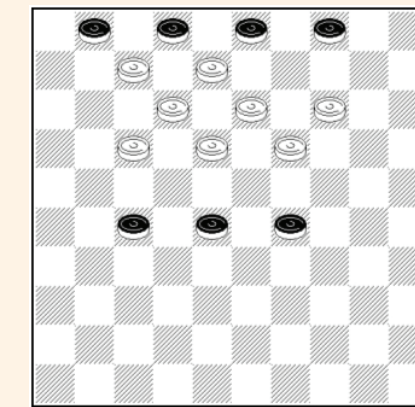
№10 **Белыя:** 6, 11, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 34, 41 (12).

Чорныя: 1, 3, 8, 9, 12, 25, 28, 31, 32, 33, 38, 40, 45 (13).
36, 34, 27, 13, 8, 3, 43, 7, 2, 50 x.

№11 **Белыя:** 11, 12, 14, 17, 20, 21, 27, 36, 40, 44, 46 (11).

Чорныя: 1, 3, 9, 23, 25, 26, 28, 29, 33, 39, 42, 45 (12).
34, 31, 41, 12-7, 8, 3, 37, 7, 2, 50 x.

Прапанаваць пазнаёміцца...

№14 **Белыя:** шашкі 7, 13, 24, дамка 15 (4).
Чорныя: шашкі 3, 27, 37, 41, дамка 20 (5).

Супаставім рашэнні

«Народная Воля» за 15 чэрвеня 2021 года.

№1 – a7(c5A), e3, b8 (a3), d6, a7(b4, c3), g7(ab2), ed4, a1 x.

№2 – f6, b8, g3, c1 x.

№3 – g3, g5, g7, d8(g7, c3, g7, e1 x.

№4 – gf4, b8, g7, c5(e5), g5 x.

№5 – bc3, g5(f4A), g3(f2B), b4, g1 x. A(b6), b4, a7 x. B(c1), c3, c5 x.

Адказы даслалі: **Сяргей Лойка**, **Уладзімір Дудка** (Украіна), **Эдуард Дамброўскі**, **Віталь Варушыла**, **Іван Наўроцкі** (Мінск), **Уладзімір Бандарык** (в. Лугавая Слабада Мінскага раёна), **Леанід Жыхар**, **Фёдар Карпей** (Мядзель), **Ігар Ананіч** (Гродна), **Сяргей Бурко** (Орша). Дзякуем за лісты і спадзяемся на вашу далейшую актыўнасць.

Свае лісты дасылайце на адрас рэдакцыі (**220030 Мінск, вул. Энгельса, 34а, «Шахкі»**) або на электронны адрас: **shulga.checkers@gmail.com**.

Віктар ШУЛЬГА, міжнародны майстар спорту.

Адрас рэдакцыі: 220030 Мінск, вул.Энгельса, 34а.

Прыёмная: тэл./факс (017) 326-68-71

Рэкламны аддзел (017) 363-66-04

nvonlineinfo@gmail.com

<http://www.nv-online.info>

Падпісныя індэксы:

63222 – для індывідуальных падпісчыкаў,

632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.

Заснавальнік, выдавец

і галоўны рэдактар

Іосіф Паўлавіч

СЯРЭДЗІЧ

Паколькі ў рэдакцыі няма магчымасці рэагавання і вяртання нявыкарыстаных матэрыялаў, яна пакідае права ўступіць у пераліку са сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчэнне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчэнне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.).